БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 145 (8052)
ИЮНИИН 21
ЧЕТВЕРГ
1956 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Набшаhата тэжээл ехээр бэлэдхэе

Хони малаар баян манай республикын эрхэ байдалда набшаhата тэжээл утаа ехэ хэрэгтэй байна. Юуб гэхэдэ, хуhа бургааhанай, уляангирай набша намаада хони, малай бэедэ хэрэгтэй витаминууд байдаг. Тиимэhээ тэрэниие ямаршье түрэлэй мал, илангаяа хони, маад ехэ дуратайгаар эдидэг бшуу.

Республикымнай дүй дүршэл ехэтэй хонишод жэлhээ жэл бүри набшаhата тэжээл бэлэдхэдэг, зарим жэгэнниинь гансахан энээгээр малаа ондо оруулдаг байна. Энээн тушаа Түнхэнэй аймагай колхозууд hайн жэшээ харуулна. Нёдондо энэ аймагай колхозууд албахаагшадай туhаламжатайгаар нилээд ехэ набшаhата тэжээл бэлэдхэжэ абаа hэн. Тэрээгээрээ энэ жэлэй хохи хабар хони, малаа ондо оруулжа шадаhан байна.

Мүнөө жэл түнхэнэйхид набшаhата тэжээл бэлэдхэлые бүри эмхитэйгээр эхилбэ. Эндэхи колхозууд хонин бүридэ нэгэ центнерhээ бага бэшэ хатаагдаhан набша намаа бэлэдхэжэ абаха гэhэн зорилго урдаа табинхай. Энэ зорилгоёо бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө аймагай колхозууд үдэр саг гээнгүй тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриие эхилээ. Һүүлшын таба—зургаан үдэрэй туршада аймаг дотор хэдэн зуун центнер набша намаа бэлэдхэгдэбэ. Энэ хүдэлмэри үдэрhөө үдэртэ үргэдэнэ.

Тиин түнхэнэйхидэй дүй дүршэл юу харуулнаб гэхэдэ, хуhа бургааhанай, уляангирай набша намаае толхоодоо ута оодон эшэ hуулгаhан серп (хадуур) хэрэглэхэдэ hайн байна. Тэрээгээр нэгэ хүн үдэртэ хэдэн центнер ногоон набша намаа бэлэдхэжэ шадаха юм. Теэд отолhон намаагаа тэрэ дарыдань бишыhан боолто болгожо уяад, шадаал хаа хони малай үбэлжэхэ газарта зөөжэ, hүүдэр газарта хатаажа гү, али тусгаар каркас түхеэржэ, намааень досоошонь хэжэ табихада тэжээлэй шанарынь муудахагүй байна. Энэ талаараа Түнхэнэй колхознигууд ехэ шадамар болонхой.

Зүгөөр республикын бусад аймагуудта набшаhата тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэри үшөөл эхилээдүй байгаар. Кяхтын, Сэлэнгын, Хориин, Зэжэнгын болон бусад аймагуудай хүтэлбэрилэгшэд хура бороо орогүй, сабшалан таряалан гандажа байна гэжэ халаг хухы табихаhаа ондоо, адуу малаа тэжээлээр яажа хангаха тушаа бодото хэмжээ абаха байhан ушар тон хомор. Иимэ байдалые тэсэхэ аргагүй.

Набша намаагаар элбэг шугы, зэрэнги, колхоз, совхоз бүхэндэ, нютаг бүридэ бии гээшэ. Мүнөө хуhа, бургааhа, уляангир гэхэ мэтэн модонууд намаалжа хүсөөд байна. Энээхэн үедэ, үбhэ хуряалгын урда тээ, нэгэшье үдэр гээнгүй удөөгэй ажалшадай хүсэн набшаhата тэжээл бэлэдхэлгэдэ элсүүлэгдэхэ зэргэтэй. Тиихэ зуураа, түнхэнэйхидэй жэшээгээр хонин бүридэ нэгэ центнерhээ бага бэшэ хатаагдаhан набша намаа бэлэдхэхэ зорилго колхоз, совхоз бүхэн урдаа табиха арга боломжотой байха юм.

Нэгэ центнер хатаагдаhан тэжээл абахын түлөө дүрбэн центнер ногоон набша намаа бэлэдхэхэ хэрэгтэй болоно. Энээн дээрэhээ баримталан колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд бригада, фермэ, колхозник бүхэндэ тусхай даалгабари, график мэнэ гэhээр үгөөд, тэжээл бэлэдхэлэй хүдэлмэриие хаа хаанагүй үргэн далайсатайгаар эхилхэ хэрэгтэй.

Мүн энэ хүдэлмэридэ hургуулиин hурагшадые, студентнүүдые бүхыдэнь элсүүлхэ шухала. Тиимэhээ тэдэнэрhээ бүридэhэн тусгаар звено, бригада эмхидхээд, дүй дүршэлтэй колхознигуудые, совхозой хүдэлмэришэдые хажуудань табилсаха хэрэгтэй. Тэрээнhээ гадна, набшаhата тэжээл бэлэдхэхэ хүдэлмэридэнь шефтээ абаhан колхозуудтаа албахаагшадай, городой, тосхонуудай ажалшад ехээр туhалха аргатай. Тэрэниие нютагуудтахи партийна, советскэ органууд, ажахын хүтэлбэрилэгшэд, профсоюзна болон комсомольско организацинууд эмхидхэхэ уялгатай.

Тиин набшаhа намаа отолхо, зөөхэ үедэ сабшалангай ногооe ехээр түйбэхэгүй, богоор дарахагүй, модонуудые гэмтээхэгүй гэжэ оролдохо шухала. Тиимэhээ колхозуудай, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд энэ хүдэлмэриин хойноhоо тон hайн хиналта табиха ёhотой.

Гэхэтэй хамта, бэлэдхэгдэhэн тэжээлые зүбөөр хадагалха хэрэгтэй. Урда жэлнүүдтэ олохон колхозуудта бэлэдхэгдэhэн набшаhата тэжээл шугы бургааhанай узуурта хаягдажа, миин хосордог байгаа. Тиимэ баримтануудые мүнөө жэл дабтажа болохогүй. Ушар иимэhээ колхозуудай, совхозуудай хүтэлбэрилэгшэдэй зорилго хадаа тэжээл бэлэдхэлэй бригада, звено бүхэндэ хүдэлмэриень зүбөөр эмхидхэжэ, тэдэнэртэ үдэртөө суглуулhан набша намаагаа тэрэл үдэртэнь малай үбэлжөөндэ зөөжэ, hүүдэр газарта хатааха, каркас болгон сомуулха хэрэгтэй. Тиимын тула бригада, звено бүхэндэ мори тэргэ, автомашина, трактор даалгажа үгэхэ, тэжээлые hайн шанартайгаар бэлэдхэхын хойноhоо саг үргэлжын хиналта табиха шухала болоно.

Мүн набшаhата тэжээлhээ гадна, энээхэн үедэ хулhа ожорhоной ногоондо, тэрэниие сабшажа абаад, силос дараха гү, али үбhэ болгон сомоходо болохо байна. Энэ хүдэлмэридэ МТС-эй болон колхозуудай техникэ, гар хажуур олоор табигдаха зэргэтэй. Хулhа, ожорhо сабшажа абаха хүдэлмэриие зааханшье оройтуулжа болохогүй.

Адуу малай ашаг шэмые ехэдхэхэ, малда тэжээл элбэгээр бэлэдхэхэ тушаа абаhан уялгаа дүүргэхэ, хараалhан түсэбөө бэелүүлхэ саг ерэнхэй.

Хонин бүридэ нэгэ центнерhээ бага бэшэ набшаhата тэжээл бэлэдхэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлэе! Набшаhата тэжээл бэлдэхэ түсэбөө, хулhа, ожорhо сабшажа абаха хүдэлмэриие үбhэ хуряалгын жэгдэржэ эхилтэр дүүргэхэ шухала.

Хүдөө ажахын наукын хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөн

Москвада, Кремлёвско Ехэ Ордондо хүдөө ажахын наукын хүдэлмэрилэгшэдэй Бүхэсоюзна зүблөөн июниин 19-дэ нээгдэбэ. Хүдөө ажахын бүхы научно-шэнжэлэлгын институдуудай, туршалгын станцинуудай, дээдэ hургуулинуудай директорнүүд, элитэ ехэ эрдэмтэд, областьнууд, хизаарнууд ба республиканuудай партийна, советскэ болон хүдөө ажахын органуудай хүтэлбэрилхы хүдэлмэрилэгшэд, түрүү колхозууд, совхозууд болон МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд—хамтадаа 2 мянга үлүүтэй хүн зүблөөндэ хабаадалсана.

Арадай демократиин оронуудай хүдөө ажахын наукын ажал-ябуулагшад зүблөөндэ хабаадалсахаяа ерээ.

«КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлхэ талаар хүдөө ажахын наукын зорилгонууд тухай» элидхэлые СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо, СССР-эй хүдөө ажахын министр В. В. Мацкевич хэбэ.

Элидхэл тушаа үгэ хэлэлгэ эхилээ. (ТАСС).

Москвада hургуули-интернадууд нээгдэхэнь

КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй гүйсэдком 1956—1957 онуудай hуралсалай жэлдэ 13 hургуули-интернадуудые нээхэ гэжэ тогтообо. Иимэ hургуулинууд столицын Бауманска, Дзержинскэ, Ждановско, Калининска, Киевскэ, Ленинградска, Москворец кэ, Сталинска, Фрунзенскэ, Тимирязевскэ ба Щербаковска районуудта нээгдэхэнь.

Үхибүүдээ Москвагай иимэ hургуули-интернадуудта hургаха дуратай түрэлхидhөө мэдүүлгэ абалга июлиин 1-hээ эхилхэ байна. (ТАСС).

☆

Зэдын аймагай Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 550 гектар талмайда кукуруза таряад, үндэр ургаса абахын түлөө тэмсэжэ байна. Һаяхан эндэ бороо орожо, газар hайнаар шиигтэбэ. Тэрэнэй hүүлээр буртаг ногоон ехээр гаража эхилээ. Механизаторнууд буртаг ногооной үндэhэ hалгаажа, хүрьhэ элдүүрилэнгээ, кукурузын бултайгаашьегүй hаань, тракторай хуушан мүрөөрнь ябуулжа, культиваци хэнэ. Мүнөө эндэ зуугаад гектарта культиваци хэгдэбэ. Үшөөтэйн МТС-эй И. Павловай агрегат үдэр бүри 12 гектарай орондо 15 гектар газарта культиваци хэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Павловай агрегат культиваци хэжэ ябана.

А. Мантаевай фото.

☆ ☆

Индиин Республикын вице-президент С. Радхакришнан Москваhаа мордобо

Индиин Республикын вице-президент г-н Сарвапалли Радхакришнан советскэ столицада дүрбэн үдэр байhанай удаа Алма-Ата ошохоёо июниин 19-дэ Москваhаа мордобо. Тэрэ Советскэ Союз соогуур ябажа, Казахстан, Узбекистан, Азербайджан, Украинын столица — Киевтэ хүрэхэ юм.

Индиhээ ерэhэн айлшадые үдэшэхын тула Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, М. З. Сабуров, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын Орлогшо М. К. Озолинь, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретариин орлогшо А. Ф. Горкин, СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов, СССР-эй Совхозуудай министр И. А. Бенедиктов, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министрын нэгэдэхи орлогшо А. А. Громыко, ажалшадай депутадуудай Московско городской Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ Н. И. Бобровников, ВОКС-ын правлениин түрүүлэгшэ профессор А. И. Денисов, СССР-эй МИД-эй Зүүн Урдахи Азиин таhагые даагша Б. М. Волков, Москва городой комендант генерал-майор И. С. Колесников болон бусад тусхайта хүнүүд үглөөнэй 9 часта центральна аэродром дээрэ ерээ.

Москвада байдаг дипломатическа посольствонууд болон миссинүүдые толгойлогшонор аэродром дээрэ байлсаа. Индиин вице-президент ба СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо К. М. Озолинь хүндэтэ харуулай хажуугаар ябажа гараба. Индиин Республикын ба Советскэ Союзай гимнүүд гүйсэдхэгдэhэн байна.

Ниидэхынгээ урда тээ г-н Радхакришнан богонихон үгэ хэлэбэ.

— Хани нүхэд! — гэжэ тэрэ хэлэбэ. — Хэдэн үдэр Москвада байжа, эндэ болоhон хубилалтануудтай танилсаха, мүн тэрэшэлэн советскэ хүтэлбэрилэгшэдэй ба советскэ арадай hанал бодолтой танилсаха аргатай байhандаа ехэ баяртайб.

Сэрэгэй ба промышленна талаараа хүсэтэй байhанаа мэдэрхэдээ, аюулгүй байдалай бата бэхи болоод, тиихэдэ юрын хүнүүдэй материальна талаараа зарим тэды хангагдаад байхадань, хүнэй культурые дээшэлүүлхэ ба тэрэнэй тула хамаг бүхы эрхэ нүхэсэл байгуулха шухала хэрэг бии болоно. Хэрбээ тэдэнэртэ эрдэм мэргэжэл, экономическа арга боломжо олгоод байбал, тэрэнhээ уламжалан бусадшье ашаг туhа ерэхэ болоно. Эгээл иимэ юумэ эндэ боложо байнхай. Түрүү, гуманитарна, либеральна хүгжэн hалбаранги гүрэниие байгуулгын замаар советскэ хүтэлбэрилэгшэд шууд дабшаха гэжэ би найданаб.

Энэ уряалайнь түлөө, мүн тэрэшэлэн намда hайн hайханаар хандаhанайнь ба хүндэлhэнэйнь түлөө Советскэ правительствода баясхалан хүргэнэб. Энэ долоон хоног соо Дунда Азиин республикануудаар ябахаяа тэшэ ядан хүлеэнэб, тэрээгээр ябахадамни намда аргагүй ехэ туhатай байха гэжэ найданаб.

Индиин правительствын ба арадай нэрэhээ Советскэ правительствода, советскэ арадта үнэн зүрхэнэй хүсэлэн дамжуулха хүсэлэнтэй байнаб.

Советскэ правительствын гэшүүд вице-президентые самолёто хүрэтэр үдэшөөд, Индиhээ ерэhэн айлшанда hайнаар ябахыень хүсэбэ. Гэшхүүрээр өөдөө гараха зуураа, г-н Радхакришнан ябахынхяа эндэ суглараrшадтай амаршалалсаба. Минута үнгэрхэлөөр самолёт агаарта гаража, зүүн зүг барин ниидэбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшын орлогшо Ш. Р. Рашидов, Индиин Республикаhаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол К. П. Ш. Менон hамгантаяа болон бусад хүнүүд вице-президенттэй хамта Советскэ Союз соогуур ябахаяа гаралсаба. (ТАСС).

А. М. Горькиин наhа бараhаар 20 жэлэй ойе оромнай тэмдэглэнэ

Ородой агууехэ уранзохёолшо Алексей Максимович Горькиин наhа бараhаар хорин жэлэй ойе манай Эхэ ороной ажалшад үргэнөөр тэмдэглээ.

Азербайджанай столица—Баку городтохи Горькиин нэрэмжэтэ библиотекэ «Горьковско уншалгануудые» олон предприятинуудта үнгэргөө. Уранзохёолшын ажабайдал ба зохёолнуудта зорюулагдаhан ехэ выставкэ библиотекэ соо нээгдээ. А. М. Горькиин Бакуда байhан тухай материалнууд харагшадай анхаралые хандуулна. Революциин урда тээ нефтянигуудай тон муу байдалтай ба хүндэ хүшэр ажал хэдэг байhые, советскэ засагай үедэ Бакугай hалбаран бадарhые публистическэ хэдэн зохёолнууд соогоо уранзохёолшо харуулhан юм. Баку шадарай амаралтын гэртэ амаржа байгшадай дунда А. М. Горькиин hууhые харуулhан фотографинуудай нэгэн выставкэ дээрэ табигданхай. Энэ зураг урда тээнь дуулдаа харагдаагүй байhан юм.

Ташкентын клубуудта, Культурын ордонуудта, культурын ба амаралтын паркнуудта литературна вечернүүд үнгэргэгдөө. Советскэ национальна литературын, тэрэ тоодо Узбекскэ литературын хүгжэлтэдэ А. М. Горькиин hайн нүлөө үзүүлhэн тухай эдэ вечернүүд дээрэ хэлэгдэhэн байна.

Куйбышевай тон олон хүн зон Разинай нэрэмжэтэ үйлсэдэхи 126-хи байшанда эдэ үдэрнүүдтэ ороо. 1895 ондо А. М. Горький энэ байшан соо ажаhуудаг байгаа. Мүнөө энэнь литературна музей болгогдонхой. Самарын болон Куйбышевай театрнууд соо Горьковско пьесэнүүдэй табигдаhые харуулhан материалнууд тэндэ бии юм. Арадай демократиин оронуудта хэблэн гаргагдаhан Горькиин зохёолнуудай выставкэ тэндэ эмхидхэгдэнхэй. Хитадта, Румынида, Болгарида болон бусад оронуудта hүүлэй жэлнүүдтэ хэблэн гаргагдаhан номууд эндэ табигданхай. Куйбышевска филармониин артистнууд культурын ба амаралтын городской паркда концерт табяа. Тэрэнэй программада Горькиин зохёолнууд оруулагдаhан байна.

Полтавска областиин ажалшад ородой агууехэ уранзохёолшын дурасхаалые мүн лэ хүндэлөө. 1897 болон 1900 онуудта Мануйловка гэжэ тосхондо уранзохёолшо ажаhуудаг ба ажалладаг байhан юм. Энэ тосхондо Полтавска педагогическа институдай научна соведэй нүүдэл сесси боложо, А. М. Горькиин зохёолнуудта зорюулагдаhан байна. Июниин 17-до хүдөөгэй талмай дээрэ олон зоной хабаадалгатай митинг болоо. Тэрээндэ областиин олон нютагуудай болон Киевэй хүдэлмэришэд, колхознигууд, уранзохёолшод, уранзураашад сугларhан байна. Украинска уранзохёолшод Косарик ба Усенко, Горькиин нэрэмжэтэ нютагай артелиин үбгэжөөл колхозник Иван Иванович Назаренко, hурагша Светлана Юрченко А. М. Горький тухай үгэнүүдые хэлээ. Колхозник Назаренко уранзохёолшотой танил байhан юм. Ороной союзна ба автономно республикануудай, олон городуудай ажалшад А. М. Горькиин дурасхаалые мүн лэ хүндэлөө. (ТАСС).

Силос ехээр дарана

КУРГАН, июниин 19. (ТАСС). Макушинска районой колхознигууд үнгэрэгшэ жэлэйхиhээ хахад hара урид силос даража эхилбэ. Силос бэлэдхэхэдэ үбhэ бэлэдхэhэндэ орходоо ажал багаар гаргашалагдана гэжэ колхозуудай дүй дүршэл харуулна. Силос болгохын тула ногоо эртэ сабшахада, тэрэнэй тэжээлэйнь шанар hайн байдаг.

Мүнөө Макушинска районой бүхы ажахынуудта силос дарагдажа эхилээ. Морин сенокосилкаар ногоон сабшагдана. Машинын ябахын аргагүй газарта ногоон гараар сабшагдана. Ногоо хэршэлгэдэ мотортой силосорезкэнүүд хэрэглэгдэнэ.

Районой колхозууд силоснэ барилганuудые хоёр дахин олоор барижа байна. Фермэнүүдтэ шлагаар хэhэн набтар башнинууд баригдана. Иимэ түхеэрэлтэ сооhоо ехэ ажал гаргангүйгөөр силос абтажа, малай кормушкануудта абаашагдадаг юм.

Областиин бусад олон районуудай колхозууд силос ногоогоор даража байна.

Ургасын хойноhоо харууhа хэгдэнэ

Һүүлэй үдэрнүүдтэ ороhон бороогой удаа орооhо таряанай, кукурузын, хартаабхын ургаса hайжаржа байна. Түнхэнэй машинно-тракторна станциин тракторна бригаданууд ургасын хойноhоо харууhалха хүдэлмэриие үргэнөөр ябуулжа байнхай.

Ургасын эшэнүүдэй газарhаа үшөө бултайгаагүй байхада 150 гектар хартаабхын талмай, 445 гектар кукуруза борнойлогдоhон байха юм. Тиихэдээ борнойлолго гол түлэб шабарлиг, хүндэ хүрьhэтэй газарта хэгдэhэн байна.

Кукуруза, хартаабхын ургасын ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхын түлөө 16 тракторна агрегадууд бэлэн болгогдонхой. Энэнь харьяата колхоз бүридэнь хоёр—хоёр агрегат хүртэнэ. Һаяар эдэ агрегадууд хүдэлжэ эхилхэ байна.

Л. Дмитриев.

Нёдондонойгоо алдууе дабтахагүй

Нёдондо жэлдэ Бичурын аймагай «Коммунизм» колхоз ниитынгээ малда үбhэ тэжээл, илангаяа шэмэтэ тэжээл бага бэлдэжэ абаhан юм. Тиимэhээ малай үбэлжэлгэ ехэ бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэгдөө hэн.

Мүнөө урда жэлэйнгээ алдуунуудые хараадаа абажа, тус колхоз кукуруза ехээр тариhан байна. Нёдондо энэ культурые таряад, ургасыень муугаар харууhалhан, мүн тиихэдэ hайса үтэгжүүлэгдэhэн, шэлэгдэмэл газарта тарижа шадаагүй байгаа. Тэрэ участогуудhаан бага ургаса абаа hэн. Тиигэбэшье нилээд ехэ силос даража, малдаа эдюулжэ, малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлээ.

Энэ жэлдэ кукурузынгаа тарилгада hайн тэжээл үгэжэ, гол түлэб квадратно-гнездовой аргаар тариба. Энэ арга хадаа гансаханшье үндэр ургаса абаха хэрэгтэ аша туhа ехэтэй бэшэ, мүн ряд хоорондын элдүүрилгые механизированнээр хэхэ хэрэгтэ удхашанартай юм.

Мүнөө тус колхоз кукурузын тарилгые харууhалжа эхилээ. Ургасые уhалха, нэмэлтэ тэжээл оруулха хүдэлмэри эхилэнхэй. Бага-Куналейн МТС-эй механизаторнууд ряд хоорондын элдүүрилгэ хэхын түлөө тракторна агрегадуудаа бэлэн болгоод байна.

Ц. Шагжиев.

Гүрэндэ нооhо тушааха түсэбөө дүүргэбэ

ИВОЛГА (Телефоноор абтаба). Тус аймагай XVII партсъездын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь И. А. Котенев) эгээн түрүүлэн гүрэндөө уялгата ёhоор болон натура түлбэреэр тушаагдаха нооhонойнгоо түсэбые сүм дүүргэээд, 10 центнер нооhо гүрэндөө худалдаhан байна. Энэ колхозhоо гол түлэб нарин ба нарибтар нооhо бэлэдхэлэй пунктда ороhон байха юм. Тус колхоз нооhо худалдалгаяа үргэлжэлhөөр.

Мүн энэ аймагай «III пятилетка» колхоз хони хайшалгаяа эмхитэйгээр ябуулжа, нооhо тушааха түсэбөө үглөө мүнөө дүүргүүтэй байна.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Сог залигүйгөөр, сохисогүйгөөр ажалладаг хүтэлбэрилэгшэд

Урдань партиин айкомой инструктораар ажаллажа, партийна хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй болоһон Дамба Будацыреновые нёдондо жэлдэ партийна организациингаа секретаряар һунгахадаа «Коммунизм» колхозой коммунистнууд «Одоошье партийна организацимнай хүдэлмэри һайжархань гээшэ» гэжэ найдаһан, шэнэ секретарьта туһалхаар бэлэн байһанаа мэдүүлһэн юм. Мүн колхознигуудшье тиигэжэ бодоһон байгаа.

Теэд коммунистнуудай, колхознигуудай энэ найдабаринь хүсэд харюулагданагүй. Шэнээр һунгагдаһан партийна бюро, тэрэнэй секретарь нүхэр Будацыренов артелиингээ ажахые, арга боломжые дүүрэнээр ашаглаха хэрэгтэ нютагай коммунистнуудые, мүн бүхы колхознигуудые элсүүлхые оролдоогүй. Нүхэр Будацыренов ажахын ямар нэтэ шухала асуудалые партбюрогой гэшүүдтэй, коммунистнуудтай хамта зүбшэн хэлсэжэ шиидхэхын оронда, харин гансаараа хэхые оролдодог байна. Энээн дээрэһээ партийна бюрогой гэшүүдэй, коммунистнуудай үүсхэл эдэбхи доошолно. Юрын коммунистнуудта партийна даалгабари хаа-яа үгэдэг байбашье, тэрэнэй дүүргэлтые партбюро хинан шалгадаггүй байна. Нүхэр Будацыренов гүүртэ, отаруудаар тон үсөөн ябадаг, малшадтай һайса хөөрэлдэдэггүй, тэдэнэрэй эрилтэнүүдые мэдэдэггүй, харин «хараад, хэлээд, заабари үгөөд лэ» ябашадаг байгаа.

Парторганизаци, тэрэнэй секретарь нүхэр Будацыренов колхозой правлениин ажал-ябуулгые хинан шалгадаггүй, ажал дээрэнь бодото туһаламжа багаар үзүүлнэ. Тиимэһээ, энэ колхоздо түрүүлэгшээр хүдэлмэрилдэг нүхэр Сампилон нилээд саг соо ажаллажа байбашье, колхозойнгоо экономикые гүнзэгыгөөр шудалан, ажал хэрэгээ һайса мэдэжэ, ажахын асуудалые зохилдуулан нэтэ тэгшээр ябуулхые оролдоногүй. Нүхэр Сампилон гүүртэ, отаруудаар тон үсөөн ябадаг, ехэнхи сагаа колхозойнгоо центртэ үнгэргэдэг юм. Тиимэһээ зоной дунда ошожо, өөрөө эмхидхэхы хүдэлмэри багаар ябуулдаг, колхознигуудтай, илангаяа малшадтай тон үсөөн хөөрэлдэдэг байна. Богонёор хэлэхэдэ, нүхэр Сампилон бүхы арга хүсэеэ, ажалайнгаа дүршэл шадабарие хүдэлмэридөө гүйсэд үгэнэгүй, номгон аали зангаа хубилганагүй гэжэ хэлэмээр байна.

Колхознигуудай дунда эмхидхэлэй болон политическэ хүдэлмэриин иимэ муугаар ябуулагдаһан дээрэһээ колхоз нёдондо жэл мал үсхэбэрилхэ түсэбөө нэгэшье түрэлөөрнь дүүргэнгүй үлэһэн юм. Эдлүүриин газарай 100 гектар бүхэндэ һүн, мяхан, нооһон болон бусад продуктнууд түсэбөөр хараалһанһаа холо багаар абтаа.

Агротехникын заабаринуудые бэелүүлээгүй дээрэһээ нёдондо эндэ таряанай, үбһэ ногооной бирагүй ургаса абтаһан, тэжээл багаар бэлэдхэгдэһэн байгаа. Тэжээлэй дутамаг дээрэһээ малай үбэлжэлгэ ехэ бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэгдэжэ, олон толгой мал тураһан, хэдэн зуун толгой хони хурьгад гарзалһан байна. Колхоз һү һааха хахад жэлэйнгээ түсэб холо дүүргэбэгүй.

Партийна организаци илангаяа малшадай дунда эмхидхэлэй ба политическэ хүдэлмэри тон муугаар ябуулна. Жэшээлхэдэ, һаалишадай дунда социалистическэ мүрысөөн ёһо тэдыгээр эмхидхэгдэнхэй, эндэхи гүүртэнүүдтэ показателиин доска байхагүй. Малшад өөһэдынгөө, мүн гүүртээрээ абаһан социалистическэ уялгануудаашье мэдэнэгүй. Тиихэдэ колхознигуудай абаһан уялганууд парторганизациин секретариин столой шэл доро хэбтэнэ. Мүрысөөнэй дүнгүүд шалгагдадаггүй. Баруун Һаргааһатын хоёрдохи фермын гүүртэ (даагшань нүхэр Ш. Батуева). Хүндын гүүртын (ахалагша һаалишаниинь нүхэр Б. Лыгтыпова) һаалишадтай мүрысэдэг гэжэ тоотой. Баруун Һаргааһатынхидай долоон һара соо үнеэн бүриһөө 600 гаран литр һү һаахадань, харин Хүндын һаалишад адли арга боломжотой аад, хоёр дахин бага һү һаагаа. Теэд, хүршэнэрһөө хүндынхидэй яахадаа гээгдэһэн ушар шалтагаанине элирүүлхэ гэжэ партийна бюро, правленишье оролдоогүй.

Малай гүүртэ, отара бүхэндэ тоо бүридхэл ехэ муугаар табигданхай, һаалишадай хэһэн хүдэлмэриин дүнгүүд һара, үдэр бүри гаргагданагүй. Жэшээнь, Хүнды гэжэ нютагтахи гүүртын тоо бүридхэгшэ Д. Линховоева һаалишадай жэл соо, һара бүри хэды литр һү һааха уялгатай байһые мэдэбэгүй, һаалишадай хүдэлмэриин дүнгүүдые гаргадаггүй.

Малшадай дунда политическэ хүдэлмэри ябуулхада ехэ таарамжатай арга формо болоһон «Малшадай үдэрые» тус парторганизаци һайса хэрэглэжэ шадаагүй. Эндэ «Малшадай үдэр» тон үсөөн, бэлэдхэл муутайгаар үнгэргэгдэнэ. Жэшээнь, ажахын жэлэй эхинһээ хойшо оройдоо нэгэ дахин үнгэргэгдэһэн «Малшадай үдэр» ехэ муугаар эмхидхэгдээ.

Эндэ харуулан ойлгуулха агитаци тоогдоногүй. Гансахан колхозой клубһаа бэшэ тээ хүдөө нютаг, гүүртэ, отаранууд ба полевой стануудта колхознигуудай үмэнэ табигдаад байһан зорилгонуудые харуулһан плакат, диаграммануудбайхагүй.

Парторганизациин агитколлектив хүдэлмэрилнэгүй гэхэдэ болохо. Саарһан дээрэ 23 агитаторай нэрэ обог бэшээтэй. Теэд, эдэ агитаторнуудай хэһэн хүдэлмэри, түсэбшье байхагүй. Агитаторнууд Ч. Цыденжапов, Т. Найданов, Ц. Доржиев, Ц. Мункуев, Г. Долгоруков гэгшэд ойлгууламжын ямаршье хүдэлмэри ябуулдаггүй. Агитколлективэй хүдэлмэрие хүтэлбэрилхэ ёһотой партбюрогой гэшүүн коммунист Бакшеев уялгаяа дүүргэнэгүй. Зүгөөр партбюрогой бусадшье гэшүүд партийна даалгабаряа дүүргэнэгүй. Жэшээнь, партбюрогой гэшүүн нүхэр Дашинимаев ханын газетын редактор аад, энэ уялгаяа мартажархёо. Тиимэһээ колхозой ханын газетэ жэлэй эхинһээ хойшо нэгэшье гаргагдаагүй.

Партбюро коммунистнуудай һуралсал муугаар эмхидхэнэн байна. Колхозой хүтэлбэрилэгшэдэй экономическа һуралсал эмхидхэгдээгүй. Иимэһээ колхозой бухгалтер Р. Бадараев, ОТФ-е даагша нүхэр Дашинимаев, МТФ-е даагша нүхэр Ц. Мункуев болон бусад экономическа асуудалнуудые һулаар мэдэдэг.

Колхозой ажахые богонихон саг соо эрид үргэхэ зорилготойгоор ошоһон аад лэ, сог залигүйгөөр, сохисогүйгөөр хүдэлжэ байһан нүхэд Будацыренов, Сампилондо партиин Яруунын айкомой Эгэтын МТС-эй зонодохи инструкторска группа, айкомой секретарь нүхэр Пелихов ямар эрилтэ хэнэ, тэдэнэй хүдэлмэридэ хэр зэргэ туһа хүргэдэг юм гэжэ, асуудал ёһоороол табигдахаар юм.

«Коммунизм» колхоздо эмхидхэлэй болон партийно-политическэ хүдэлмэриин иимэ муугаар ябуулагдажа байһанине энэ инструкторска группа һайн мэдэжэ хаража байгаад, саг соонь заһаха, колхозой шэнэ хүтэлбэрилэгшэдэй хүдэлмэридэ туһалха тухай хэмжээ абаагүй байшоо. Айкомой секретарь нүхэр Пелихов энэ колхоздо хаа-яа ошоходоо колхозой центрһээ сааша гарадаггүй байна. Колхозой малай гүүртэ, отаранудай байрладаг Хуһан, Хушуун, Хүнды, Углуу гэжэ нютагуудта ажалладаг малшадай дунда айкомой инструкторнуудые, тэрэнэй секретарие хараһан, тэдэнтэй уулзаһан, хөөрэлдэһэн хүн байхагүй.

Энэ колхозой правлени болон парторганизацида инструкторска группын саг соогоо һайса туһалаад, дутагдалнуудаа усадхаха арга шадалысень заажа үгөөд байгаа һаань, колхозой ажал хүдэлмэри нилээд урагшатайгаар ябаха байһаниинь лабтай.

Нүхэр Пелиховэй хүтэлбэрилдэг инструкторска группын хүдэлмэрилэгшэд гансашье «Коммунизм» колхоздо үсөөн ябажа, һулаар туһална бэшэ, харин зонынгоо бэшэшье колхозуудта бодотоор туһалдаггүй, ехэнхидээ түргэн ябажа «хүтэлбэрилхы заабари» үгөөд лэ бусашадаг байха юм.

Инструкторска группын хүдэлмэрие һулаар ябуулжа, колхозуудта ниитэ-политическэ хүдэлмэрие һайжаруулха талаар тэндэхи партийна организацинуудта хангалтагүйгөөр туһалдаг дээрэһээнь ажахын олон асуудалнууд муугаар шиидхэгдээ.

Эгэтын МТС-эй харьяата колхозуудай ниитын ажахые эрид үргэхэ хэрэгтэ ехэхэн һаад хэжэ байһан эдэ дутагдалнууд саашаа тэсэшэгүй, тэдэниие бушуу усадхаха хэрэгтэй. Илангаяа «Коммунизм» колхозой парторганизаци болон правлениин хүтэлбэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табиха, тэдэнэй хүдэлмэридэ саг соонь туһалха, инструкторска группын харюусалгые үргэхэ гээшэ партиин Яруунын айкомой бюрогой хойшолуулагдашагүй, яаралтай зорилго болоод байна.

Ц. Дандаров, манай корреспондент.

ЗУРГААДАХИ ТАБАНЖЭЛЭЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Зооветинститудай студентнүүдэй городогые барилга дээрэ ажалладаг Ф. Мартыновай бригада ехэшэг амжалта туйлаа. Энэ бригадын гэшүүд үдэр бүри хоёр — хоёрһоо дээшэ даалгабари дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарһаа) бригадын бригадир Ф. Т. Мартынов, шулуушан Д. И. Ковалев.

З. Веснинагай фото.

Хахад жэлэй түсэб дүүргэгдээ

Партиин түүхэтэ XX съездын шиидхэбэринүүдтэй танилсаха зуураа, Хориин леспромхозой модошод, хүдэлмэришэд хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ гэжэ шиидэһэн байгаа. Тэдэнэр ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ, Эхэ орондоо һайн шанартай модо ехээр үгэхэ гэһэн социалистическэ уялга абаад, мастерска участок, комплексно бригада болон механизаторнуудай хоорондо социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээ һэн.

Модошод абаһан уялгаяа дүүргэбэ. Июниин 13-да тус леспромхозойхид хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргээд, 110 мянган кубометр модо шэрэһэн байна.

Ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ хэрэгтэ механизаторнуудай мүрысөөн ехэ үүргэ дүүргээ. Электрохюрөөшэн Ведров, электромеханик Цыремпилов, машинын жолоодогшо Гостяев, тракторист Успемес, модоной гэшүүһэ механическаар отологшо Чупров ба бусад мүрысөөнэй түрүү зэргэдэ ябана. Тэдэнэр даалгабаряа ходо 170—200 процент дүүргэнэ. Мүнөө эндэхи хүдэлмэришэд модо бэлэдхэхэ жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхэ, түсэбһөө гадуур 10 мянган кубометр модо бэлэдхэхэ уялга абанхай.

Н. Тюрнев.

200 мянган түхэриг арьбалба

Паровозо-бүтээлгын заводой шэрэм. шудхалгын цехын хүдэлмэришэд зургаадахи табанжэлэй түрүүшын жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлһэн юм. Энээнэй ашаар тус цехынхид һара бүри ехэ шэрэм шудхадаг, даалгабаряа ходо үлүүлэн дүүргэдэг болоо.

Жэшээлхэдэ, январь һарын түсэб 109,6 процент дүүргэгдэһэн байгаа һаа, март соо 117,7 процент хүргэгдөө. Апрель һараһаа эхилэн шэрэм шудхаха түсэб дээшэлүүлэгдэһэн юм. Энэ цехынхид май һарын дээшэлүүлэгдэһэн түсэб мүн лэ үлүүлэн дүүргэээ.

Цехын коллектив Түмэрзамшадай бүхэсоюзна үдэрэй хүндэлэлдэ шэнэ уялгануудые абаад, шэрэм шудхаха хахад жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, июниин 13-да дүүргээ. Тиигэжэ нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 2 мянган тонно продукци ехээр үгтэһэн байна.

Элдэб материал алмаха, шэрэм шудхалгын үные химдаруулха гэжэ оролдоһоной ашаар цехын хүдэлмэришэд 200 мянган түхэригэй арьбалалта хэһэн юм.

Мүнөө тэдэнэр энэ һарын дүүрэтэр үшөө нэгэ мянган тонно шэрэм шудхахын түлөө оролдожо байнхай. Шэрэм шудхагшадай энэ уялгаяа дүүргэхэнь дамжаггүй. Цехын хүдэлмэришэд Федоров, Сергеев, Гнеушев, Плескогуз, Афанасьев ба бусад халаан бүхэнэйнгөө даалгабари ходо үлүүлэн дүүргэнэ.

Шэрэм шудхагшад ажал ехэтэй хүдэлмэрие механизацилха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Тэдэнэр ажал ехэтэй хүдэлмэрээ хүнгэдхэхэһөө гадна, ажалайнгаа бүтээсые нилээд дээшэлүүлнэ.

П. Чебунин.

Эдеэгээ амтатайгаар бэлдэнэ

Кяхтын аймпотребсоюзай чайнын коллектив худалдан абагшадай дунда хүндэтэй болонхой. Тэрэ чайнада орходо хододоо ариг сэбэр байдаг. Хүдэлмэрилэгшэдынь хүнүүдтэ урин зохидоор хандадаг, эдеэ хоол түргэнөөр асаржа үгэдэг юм. Ахалагша повар Мария Сергеевна Котельниковагай эдеэ хоол ехэ амтатайгаар бэлдэгдэжэ, шанагдадаг тулаюань тэндэ хүн зон олоороо хооллодог болонхой. Мүн буфедтэнь элдэб зүйлэй эдеэн, унданай зүйл элбэг байдаг.

Чайнын хүдэлмэрилэгшэд зунай үедэ ажалшадай эрилтые дүүрэн хангахын тула эдеэ хоолой элдэб зүйл, овощь, хартаабха гэхэ мэтые элбэгээр бэлэдхээ. Эдеэ хоолой үлөөдэһэнэй хаягдахагүйн тула тэдэнэр чайнынгаа дэргэдэ гахай барьдаг юм. Эдэ мэтэ хэмжээ-ябуулганууд эдеэнэй үнэ сэнгые химдаруулжа, ехэ олзо доход оруулдаг байна.

«Гомодолой ба һанамжын» дэбтэртэ гансал һайшаалнууд бэшэгдэнхэй. Энэнь чайнын коллективэй һайн ажалые элитээр гэршэлнэ.

Д. Колмаков.

★ Электрогагнууршан К. И. Губин ★

Улан-Удын судна засаһабарилгын заводой коллективэй дунда Братска ГЭС-эй барилгашадай хүндэтэ захиалые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөн үргэнөөр дэлгэрнэ. Заводой котельнэ цехын электрогагнууршан Константин Игнатьевич Губин захиалые дүүргэлсэхын талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэнэ. Мүнөө нүхэр Губин Братска ГЭС-тэ эльгээгдэхэ теплоходуудта электрогагнуури хэхэ зуураа, халаан бүриингөө даалгабарие 140 процент дүүргэнэ.

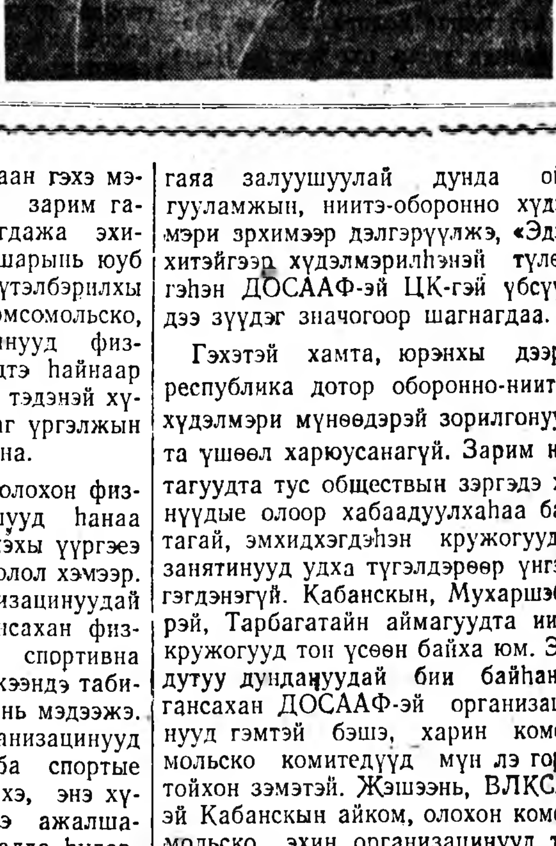

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Губин ажалдаа байна.

А. Мантаевай фото.

Залуушуул солбон дорюун, ямаршье бэрхэшээлнүүдһээ айхагүй байха ёһотой

Манай орон дотор физкультура ба спорт үргэн далайсатайгаар дэлгэрэнхэй. Парти, правительствын эсэгэ ёһоной анхарал оролдолгын ашаар ажалшадые физическээр хүмүүжүүлхэ талаар таатай зохид бүхы эрхэ байдал хаа хаанагүй байгуулагданхай юм. Мүнөө жэлдэ Москвада үнгэргэгдэхэ СССР-эй арадуудай спартакиада хадаа энэ анхарал оролдолгын толотомо гэршэ мүн болоно.

Һүүлэй үедэ манайшье республика дотор ажалшадые физическэ культура болон спортдо хабаадуулха талаар зарим тэды юумэ хэгдээ. Хэдэ хэдэн аймагуудта спортивна шэнэ стадионууд, нааданай талмайнууд түхеэрэгдэһэн, спортсменүүдэй зэргэнүүд олошорһон байна. Энэшье тиимэ ехэ гайхалтай бэшэ. Юуб гэхэдэ, һүүлшын таба-зургаан жэлнүүдтэ хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэл баясуулмаар спортивна шэнэ рекорднуудые, бүгэдые хабаадуулһан физкультурна хүдэлөөнэй шэнэ дэбжэлтэ хэдышье хүлеэгээ һаа, һанаһандаа хүрөөбди гэжэ мүнөө дээрээ хэлэжэ шадахагүй байнабди.

Дээрэ дурдаһан баримтануудаа нэгэ хэдэн жэшээнүүдээр батадхаад үзэе. 1950—51 онуудта республика доторнай хүнгэн атлетикын зарим зүйлнүүдээр иимэ рекорднууд тогтоогдоһон байгаа гэбэл: үндэрые харайлгаар—173 сантиметр, утые харайлгаар—6 метр 60 сантиметр, копьё шэдэлгээр—53 метр 30 сантиметр гэхэ мэтэ.

Тэрэ сагһаа хойшо 4—5 жэл үнгэрөө. Теэд рекордын энэ таблицада ямар хубилалта хэгдээб? Ямаршье хубилалта болоогүй, харин шамбай солбон зарим рекордсменүүд спортивна талаараа урдань туйлаһан хэмжээндээ хүрэхэеэшье болишоо гэхэдэ ехэшье алдуу болохогүй байна. Тиимэ болохолоороо, эдэ жэлнүүдтэ спортивна нэгэшье сантиметр рекордын таблицада бэшэжэ шадаагүймнай тон лэ гэмшэлтэй. Зүгөөр, спортдо дуратай залуушуул манайда барагдашагүй олон байха юм. Теэд ямар ушарһаа спортивна хүгжэлтэ туйлажа шадагданагүй гээшэб?

Нэгэдэхи шалтагааниинь юуб гэхэдэ, физкультура ба спорт эрхилхэ комитедүүд хүбүүд, басагадые спортдо бодомжотойгоор, дура татамаар элсүүлжэ үшөөл биранагүй. Спортивна талмайнууд дээрэ, илангаяа колхозууд болон МТС-үүдтэ залуушуулые һонирхуулмаар уулзалганууд, элдэб нааданууд, мүрысөөнүүд, һорилгонууд ехэл үсөөн үнгэргэгдэнэ. Тиин зарим хүдөө нютагуудта болбосон түхэлтэй спортивна түхеэрэлгэнүүд оройдоо байхагүй гү, али хэдэн жэлдэ баригдажа байна ха юм.

Хоёрдохёор, эдэ комитедүүд бии байгаа рекорднуудые дабахын хойноһоо оролдон, һуралсалай-һорилгын хүдэлмэриин далайсые зарим тэды уйтаруулдаг, тренернүүд имагтал шадабари ехэтэй, үсөөхэн спортсменүүдэй дунда ажалаа ябуулдаг байха юм. Жэшээлхэдэ, Бурят-Монголой педагогическа институдай физкультурна коллективые абаад үзэе. Хүнгэн атлетикээр эндэхид үсөөн бэшэ ушарта түрүү һуурида гарадаг, Теэд хэнэй хүсөөр, хайшан гээд гаранаб? Спортивна илалта имагтал үсөөхэн тэды студентнүүдэй (Харитонов, Тришин, Хараев, Кучумов ба бусад) ашаар тус коллектив туйлана. Тиихэдэ хэдэн зуугаад студентнүүд энэ хэрэгэй хажуу талада үлэшэдэг, мүрысөөнүүдтэ хабаададаггүй байха юм. Институдай хүтэлбэрилэгшэд, комсомольско, профсоюзна организацинууд иимэ байдалтай эбсэшэнхэй, тиимэһээ эрид хэмжээ абадаггүй байһаар. Тиихэдэ тренернүүд тухай хэлэбэл, иимэ байдал тохёолдонхой: тренернүүднай бэлэдхэлэйнгээ талаар үшөөл һула, зарим газарта дуталдадаг, тэдэнэр спортсменүүдтэ зохистой дадал олонхи ушарта үгэдэггүй, спортивна шэнэ арга онол олоходонь саг соонь һайн туһаламжа хүргэдэггүй байһаар.

Гурбадахяар, физкультура ба спорт эрхилхэ комитедүүдэй, нэн түрүүн республиканска комитедэй хүтэлбэрилхы, эмхидхэхы үүргэнь мохооронхой, доошолуулагданхай, нютагуудтахи физкультурно-спортивна хүдэлөөндэ тэдэнэй үзүүлдэг нүлөөнь даншье һаа өөдэгүй гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Жэшээнь, Баргажанай аймагай физкультура ба спортын комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр Шагжиевые аймгүйсэдком ажалһаань сүлөөлһэн байгаа. Тиихэдэ республиканска комитет энээн тухай таба һарын үнгэрһэн хойно мэдэжэ, тэрэнэй нэрэдэ дэмы хооһоор элдэб янзын саарһа эльгээжэ байһандаа халаглаал ёһотой. Сэхынь хэлэхэдэ, иимэ «хүтэлбэри» ямар үрэ дүн үгэлтэй гээшэб?

Гэбэшье, республиканска комитедэй хүтэлбэрилэгшэд значкистнууд болон разряднигуудые бэлэдхэхэ түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэдэгбди гэжэ мэдүүлжэ магадгүй. Үнэхөөрөөшье, нёдондо жэлдэ түсэбынь дүүргэгдэһэн байгаа. Тодорхойлбол, 4015 хүнүүд ГТО-гой I-дэхи шатын, 610 хүнүүд ГТО-гой II-дэхи шатын нормонуудые тушааһан байна. Мүн нэгэдэхи разрядай 35 хүнүүд, хоёрдохи разрядай 300 хүнүүд, гурбадахи разрядай 1150 хүнүүд үнгэрэгшэ жэлдэ урган гараа. Мүнөө үедэ республика доторнай ГТО-гой значогуудтай 23 мянга гаран хүнүүд тоологдоно.

Эдэ тоонуудаар һанаагаа амархаар гээшэ гү? Үгы. Эдэ тоонууд юу харуулнаб гэхэдэ, манай эндэ физкультура ба спортдо олониитэ ажалшадай ёһотоор лэ хабаадуулагдаагүй байһые үшөө дахин гэршэлнэ бшуу. Энээн тушаа иимэ баримта абаад үзэе. Улан-Удын паровозо-вагонно заводто хэдэн мянгаад хүнүүд ажалладаг, тэрэ тоодо гурба мянга хахад тойрон залуушуул бии. Хэршье тиимэ байгаа һаань, зуугаад значкистнуудые бэлэдхэхэ гэһэн даалгабари энэ томо коллективтэ үгтэдэг байһаниинь ехэл гайхалтай, саашадаа тэсэхээр бэшэ. Энээнһээ боложо, заводой физкультурна коллективэйхид түсэбтэ даалгабаряа урдаа баряад, үргэн олониитын дунда физическэ хүмүүжүүлгын хүдэлмэри мүртэйгөөр ябуулнагүй. Хэнэйшье мэдэһээр, саашадаа ажал хүдэлмэрээ иимэрхүү хэбээр ябуулхын аргагүй.

Бурят-Монголой ажалшад, илангаяа хүдөө нютагуудта үндэһэнэй маягтай спортдо хизаарлашагүй дуратай юм. Манай аймагуудта хүдэр шираг бэетэй, шамбай солбон, ямаршье бэрхэшээлнүүдэй урда гэдэргээ сухарихагүй хүнүүд хаа хаанагүй олон.

Тиигэбэшье, сур харбалга, бүхэ барилдаан, мори урилдаан гэхэ мэтын үндэһэнэй спорт зарим газарта тон буруу мартагдажа эхилээ гэжэ һанагдана. Ушарынь юуб гэхэдэ, нютагуудтахи хүтэлбэрилхы органууд, хүдөөгэй комсомольско, профсоюзна организацинууд физкультурна коллективүүдтэ һайнаар туһаламжа үзүүлдэггүй, тэдэнэй хүдэлмэриин хойноһоо саг үргэлжын хиналта табидаггүй байна.

Иимэ эрхэ байдалда олохон физкультурна организацинууд һанаа амараар байдаг, эмхидхэхы үүргэеэ дүүргэдэггүй гэжэ тобшолол хэмээр. Теэдшье, ниитын организацинуудай туһаламжагүйгөөр гансахан физкультурын комитедүүд спортивна хүдэлмэрие үндэр хэмжээндэ табижа шадахагүй байһаниинь мэдээжэ. Тиимэһээ партийна организацинууд болбол физкультура ба спортые улам саашадань хүгжөөхэ, энэ хүдэлөөндэ үргэн олониитэ ажалшадые хабаадуулха асуудалда һуларшагүй анхарал хандуулжа байха уялгатай болоно.

Нэгэ хэды үгэ ДОСААФ-эй организацинууд тухай хэлэхэ зуураа, һүүлэй үедэ тэдэнэр хүдэлмэреэ нилээд һайжаруулаа гэжэ тэмдэглэхэдэ болоно. Һайндуранай обществын гэшүүдэйшье тоо улам ургаа. Байгша оной январиин нэгэнһээ хойшо ДОСААФ-эй гэшүүдэй тоо хэдэн мянган хүнүүдээр олошороо юм.

Тэрэшэлэн кружогуудай тоо олошорһон, тэдэнэй хүдэлмэринь һайжарһан байна. Жэшээнь, шофёрнуудай кружогуудта нёдондонойхидо оробол хоёр дахин шахуу олон хүн һуража байна. Мүн ДОСААФ-эй эдэбхитэдшье горьтойхоноор олошороо. ВЛКСМ-эй Бичурын айкомой секретарь нүхэр Ершов ажалшадай, илангаяа залуушуулай дунда ойлгууламжын, ниитэ-оборонно хүдэлмэри эрхимээр дэлгэрүүлжэ, «Эдэбхитэйгээр хүдэлмэрилһэнэй түлөө» гэһэн ДОСААФ-эй ЦК-гэй үбсүүндээ зүүдэг значогоор шагнагдаа.

Гэхэтэй хамта, юрэнхы дээрээ республика дотор оборонно-ниитын хүдэлмэри мүнөөдэрэй зорилгонуудта үшөөл харюусанагүй. Зарим нютагуудта тус обществын зэргэдэ хүнүүдые олоор хабаадуулхаһаа байтагай, эмхидхэгдэһэн кружогуудай занятинууд удха түгэлдэрөөр үнгэргэгдэнэгүй. Кабанскын, Мухаршэбэрэй, Тарбагатайн аймагуудта иимэ кружогууд тон үсөөн байха юм. Эдэ дутуу дундануудай бии байһанда гансахан ДОСААФ-эй организацинууд гэмтэй бэшэ, харин комсомольско комитедүүд мүн лэ горьтойхон зэмэтэй. Жэшээнь, ВЛКСМ-эй Кабанскын айком, олохон комсомольско эхин организацинууд тус обществын хүдэлмэридэ туһалдаггүй, заримдаа тоодоггүйшье байха юм.

Зорилго юуб гэхэдэ, КПСС-эй XX съездын шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, предприяти, колхоз, МТС болон һургуулинуудта физическэ хүмүүжүүлгэ ба оборонно-ниитэ хүдэлмэрие улам саашадань һайжаруулха, удха түгэлдэрөөр ябуулха хэрэгмүн болоно. Ушар иимэһээ партийна, комсомольско организацинууд тус коллективүүдтэ бодото туһаламжа хододоо үзүүлжэ байха, тэдэнэй эмхидхэхы үүргыень хэлбэришэгүйгөөр дээшэлүүлхэ уялгатай. Тиигэбэл, бидэнэр спортивна шэнэ илалтануудые, физкультурна хүдэлөөнэй шэнэ дэбжэлтэ туйлаха байһандаа батаар найдажа болохо байнабди.

С. БАЛЬЖИНИМАЕВ.

[Н]ООҺО ХАЙШАЛАЛГА ДЭЭРЭ ЭЛЕКТРОАГРЕГАДУУДЫЕ БҮТЭЭСЭ ЕХЭТЭЙГЭЭР АШАГЛАХА

Хоёр колхозой мүрысөөн

Үнгэрэгшэ үбэл, хабартаа Зэдын аймагай хонишод хонидойнгоо үбэлжэлгые һайнаар үнгэргэжэ, хонидоо түлэнгүйгөөр, тураангүйгөөр ондо гуулжа, нооһо ехээр хайшалхын төө шангаар тэмсэжэ. Мүнөө эндэ колхозуудта хонидой нооһо хайшалалга түлэг дундаа ябажа байна. Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо электрохайшалалгын агрегадууд нэгэтэ эбдэрэнгүй хүдэлнэ. Эндэ хонин нооһон шанар һайнтайгаар хайшалагдана, бүдүүн наринаараа, сэ муухайгаараа, ута богонёороо соогоо илгагдаад, бэлэдхэлэй пктнуудта эльгээгдэнэ. Июнь һа түрүүшын хахадта энэ колхоз м шанартай 40 центнер нооһо аһан байна.

Молотовой нэрэмжэтэ колхозой бэлэдхэлэй пунктда Чапаевай мжэтэ колхозһоо нооһо ашаһан үүшын машинанууд ерээ. Июнь н түрүүшын хахадта энэ колхоо 20 центнер нооһон гүрэндэ аагдаһан байна.

Мүн тэрэшэлэн Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо хонинойнооһон эмхидхэлгэ хайшалалгые. Колхозой лексно бригада бүхэндэ электрохайшалалгын агрегат эльгээгдэһэн а. Энэ колхоздо хүдэлмэриидэг ктрохайшалалгын агрегадуудай бүхы хонидоо 16 хоног соо хайшалха уялга абаад, хүрэш Доржи ровай нэрэмжэтэ колхозойхи социалистическэ мүрысөөндэ байна. Колхозой правлениин гэшүүн тэндэ сэг үргэлжэ байлса, хонидой нооһо шанар һайн, түргэнөөр хайшалалга идхэнэ.

Ленинэйхидэй уряае халуунаар эжэ абаад, Доржи Банзаровай эмжэтэ колхозой малшад хонидоо нооһые мүн лэ эмхитэйгээр шалжа байна. Колхозой правлени Үшөөтэйн МТС-эй дирекцитэй электрохайшалалгын хоёр агрегат эмхидхэжэ, тэдэниие дүршэлтэй колхозникүүд болон механизаторуудаар бүрилдүүлһэн байха юм. ктрохайшагуудые бариһан колхозниггууд Сырма Дымчикова, Ханпурн Радиаева, Сыбжит Самбуеболон бусад түрүүшын үдэрнүүдтэ нормоёо үлүүлэн дүүргэжэ захаһэн. Тэдэнэй хоорондо мүрысөөн идхэгдэнхэй.

Зэдын аймагай колхознигууд болон механизаторнууд гүрэндөө эр шанартай нооһо ехээр үгэхын өө шангаар тэмсэжэ байна.

А. Ткач.

—Энэ хонин яатараа үргэшөө гээшэб? Теэд ара нюргандань юумэнэй дүнгинөөд, нооһо хударнь хомхойгоор шургашахадань айнгүй, үргэнгүй яалтайб? Бараг даа, тэсэ: хэдэхэн минута үнгэрөөд, «үбэлэйшни дэгэл» хууража, һэб гэшэхэш...

Мухаршэбэрэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхоздо хонидой нооһон дүрбэдэхи жэлээ электромеханическаар хайшалагдадаг болоо. Энэ жэлдэ Суулгын МТС-эй механизаторнууд өндэ 12 машинкатай электрохайшалалгын агрегат мүн лэ тодхоо. Урдань гар хайшаар бүхы хонидойнгоо нооһые хайшалжа зободог хүгшэдэй амаршаһаншье гэшэнь аргагүй.

— Энэ техникые һайшаажа хананагүйбди: хүнгэншье, түргэншье, хонидой нооһо һайнааршье хайшалагдана,—гэжэ нооһо хайшалалсажа байһан хонишон Дэжэт Жигмитова хөөрэнэ. Тэрэ өөрөө электрохайшаар үдэр соо 30 хониной нооһо хайшалжа, даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Мүнөө колхозой хонидой хахадынь шахуу хайшалагдаа. Хонидой нооһон хөөрэн сасуугаа гээлтэ хоролтодо оруулагдангүй хайшалагдажа абтана.

И. Денисовэй фото ба текст.

Даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэ

ХЭЖЭНГЭ. (**Телефоноор абтаба**). Һүүлэй жэлнүүдтэ хонидойнгоо тоо толгой олошоруулжа, үүлтэрыень һайжаруулжа байһан Хэжэнгын аймагай Ворошиловай нэрэмжэтэ колхозойхид хонидойнгоо нооһо хайшалжа захалба. Энэ жэлдэ хамтадаа 11 мянган хониной нооһо хайшалагдаха юм. Түрүүшын гурбан үдэр соо хамта 1144 хонин хайшалагдажа, 2457 килограмм нооһон абтаа.

Тус тустаа 14 хайшатай хоёр агрегат колхозой центртэ, Ородой Адаг гэжэ газарта тодхогдоод, үглөөгүүр эртэһээ үдэшэ харанхы болотор хонид хайшалагдана. Электрохайшалалгада ябаһан колхознигууд Дыжидма Чимитова, Долгор Дашидондокова, Нина Валеева гэгшэд даалгабаряа холо үлүүлэн дүүргэжэ, үдэртөө тус тустаа дүшөөд хониной нооһо хайшална.

Хонидой нооһо хайшалалгада колхоз яһала һайнаар бэлдээ. Нооһо хайшалха сарайнууд эртээнһээ бэлдэгдэжэ, тэндэнь үргэн столнууд хэгдэһэн байгаа. Мүнөө жэлдэ нооһо хайшалалга дээрэ тоо бүридхэлэй хүдэлмэри һайнаар табигдаа. Хонидой нооһо хайшалжа байһан газарнуудта зоотехник Мария Прокопьевна Махашкеева, ветеринарна врач Николай Васильевич Махашкеев гэгшэд саг үргэлжэ байлсажа бүхы хүдэлмэри эмхидхэнэ. Тэдэнэр мүн хонидой нооһые сорт сортоорнь илгадаг юм.

Зүгөөр хонидой нооһо хайшалалгые эмхидхэлгэдэ колхозой правлени нэгэ шухала хүдэлмэриие мартаа. Хэрбээ хонидые барижа үгэхэ тусхай хүнүүдэй табигдаһан һаа, электрохайшалалгын агрегадууд бүришье бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэгдэхэ байгаа.

Г. Очирова.

Үдэртөө 30—35 хони хайшална

Кяхтын аймагай колхозуудта хонидой нооһо хайшалалга түлэг дундаа ябажа байна. Зарим колхозууд нооһо хайшалалгаяа дүүргэжэ байна. Жэшээлхэдэ, «Красное знамя» колхоз аймаг соогоо түрүүлэн хонидойнгоо нооһо хайшалжа дүүргэбэ. Хайшалагшад М. Симонова, П. Банзаровагэгшэд һайнаар хүдэлөө. Нёдонойхидоо орходоо мүнөө жэлдэ нилээд ехэ нооһон хайшалагдаа.

Мүн Сталинай нэрэмжэтэ колхоз нооһо хайшалалгын хүдэлмэриие һайнаар эмхидхээ. Энэ колхоздо Кяхтын МТС-эй Чойдоб Бухоголовой хүтэлбэрилдэг электрохайшалалгын агрегат муу бэшээр хүдэлнэ. Мүнөө энэ агрегадайхид 710 хонидые хайшалаад байна. Дүршэлтэй хайшалагшад Мария Цоктоева, Бабасан Бадмаев, Дулгаржап Цыбикова болон бусад үдэртөө 30—35 хонидые хайшалжа, даалгабаряа үлүүлэн дүүргэнэ. Агрегадаа һаалтагүйгөөр хүдэлгэхын түлөө нүхэр Бухоголов ехэхэн оролдолго гаргана. Эндэ хонин бүриһөө 2—2,5 килограмм нооһон абтажа байна. Хонидой нооһо хайшалалга үргэлжэлһөөр.

А. Смирнов

Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо

ЗАЛУУ ҺААЛИШАН

Колхозой нэгэдэхи комсомольско һүнэй-товарна фермын һаалишад республикын һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөндэ оролсоод, эршэмтэй һайнаар ажаллана. Тэдэнэй дунда һаалишан, комсомолка Даша-Нима Амоголонова һайн амжалта туйлаа. Залуу һаалишан ажахын энэ жэлэй найман һара соо 1882,6 литр һү үнеэн бүриһөө һааһан байна.

ТҮМЭРШЭ ДАРХАН

Данзан Гомбоев шадамар бэрхэ түмэршэ дархан гэжэ колхоз соогоо үнинэй суурхана. Мүнөө Данзан Гомбоев үбһэ хуряалгын машинануудые заһажа байна. Үдэрэйнгөө даалгабари тэрэ ходо 120—160 процент дүүргэнэ.

ШЭНЭ ГЭРНҮҮД

Жэл ерэхэ бүри Жаргаланта тосхон болбосон түхэлтэй болоно. Эндэ олон шэнэ гэрнүүд баригдана. Энэ жэл соо колхознигууд өөр өөртөө 10 гаран шэнэ гэр барижа ороо.

ЗАЛУУ МЭРГЭЖЭЛТЭД

Иван Арьяев, Иван Батуев, Виктор Хилтухинов, Юрий Бухальцев ба бусад хүдөө ажахые механизацилгын Сэлэнгын һургуули дүүргэһэн юм. Мүноо тэдэнэр түрэл колхоздоо трактористаар ажаллана.

ТУҺАЛАМЖА ҮЗҮҮЛНЭ

Колхозые шефтээ абаһан Улан-Удын мелькомбинадай хэдэн хүдэлмэрилэгшэд эндэ ажаллажа, колхоздо туһаламжа үзүүлхэ гэжэ һаяхан ерэбэ. Тэдэнэр ерэһэн үдэрһөө хойшо огород дээрэ ажаллажа байна.

Сэлэнгэ. **Б. Халзанов.**

Мяха тушааха түсэбөө дүүргээ

Хориин аймагай Ашангын, Краснопартизанска сомонуудай колхозууд гүрэндэ мяха тушааха түсэбөө болзорһоонь урид дүүргэжэ байна.

Июниин 15-да мяха тушааха хахад жэлэй түсэб 122 процент дүүргэгдээ. Эндэхи колхозууд нёдондо жэлэй энэ үеынхидэ орходоо 825 килограмм мяха үлүү ехээр тушаагаа.

Ц. Цыдыпов.

Эрхим шофёр

Дондок Дашеевич Немтонов Түнхэнэй аймагай Кыренэй МТС-эй эрхим шофернуудай нэгэн юм. 1954 ондо ЗИС-585 маркын машиные жолоодожо эхилхэһээ хойшо машинаая һайнаар ашаглана.

Нүхэр Немтонов барилгын шулуу, хирпиисэ ба бусад юумэ машинаараа зөөхэ зуураа, үдэрэйнгөө даалгабари 150—180 процент дүүргэнэ.

В. Сыренов.

Физкультурнигуудай семинар

Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин хүдэлмэрилэгшэдэй профсоюзай обком «Колхозник» гэжэ һайндуранай спортивна обществотой хамта физкультурна хүдэлмэриие эмхидхэгшэдэй 3 үдэрэй семинар үнгэргэбэ.

Семинарта 12 аймагһаа 16 хүн хабаадалсажа, ГТО-гой комплекс тушаа лекцинүүдые шагнаһан ба практическа занятида хабаадалсаа.

И. Рютин.

Редакцида ерэһэн бэшэгүүд

Ерэһэн артистнар алад гарашана

Холын аймагуудай ажалшад театрын артистнарай ерэжэ, шэнэ зүжэг табиха, концерт харуулхыень ехээр хүлеэжэ байдаг. Манай республикын театрнууд болон филармониин артистнар хүдөө нютагуудаар хаа яа ябажа, наада харуулдаг байна.

Бурят-Монголой нүүдэл театрын артистнар нүхэр Пивоваровай хүтэлбэри доро нёдондо зун Зэдын аймагаар ябажа, Цырен Шагжинай зохёоһон «Будамшуу» гэжэ зүжэг харуулһан байгаа. Теэд театрын артистнар Петропавловкада тогтонгүй. гарашоо һэн. Тиихэдэнь эндэхи зон тэдэнэй хойноһоо дахажа, колхозуудта ошожо наада хараха баатай болоо бэлэй. Тэдэнэр аймагай центр дээрэ наада табихадаа бурят хүнүүд үсөөнөөр орохо, олзо багатай байха, түсэб дүүрэхэгүй гэжэ ошоһон байгаа.

Мүн энэ жэлдэ тус театрын артистнар нүхэр Можаров хүтэлбэрилэгшэтэй баһа дахин энэ аймагта ерэбэ. «Түрүүшын жэл» гэжэ зүжэг харуулхамнай гэһэн соносхол Петропавловкын Культурын байшангай газаа няажа, эндэхи зониие хүхеэгээд алад гарашоо. Иигэжэ мүнгэнэй хойноһоо намнаад, харагшадай эрилтэнүүдые хараадаа абахагүй гээшэ тон таарахагүй гэжэ һанагдана.

Республикын Культурын министерство хүдөөгөөр ябаһан артистнарай энэ дутагдалые анхаралдаа абажа, хойшодоо иимэ ябадалые дабтагдахагүйн тулада зохихо хэмжээ абаха бэзэ гэжэ найдагдана.

Ц. Намдаков.

Кинокартина асархань бэрхэ бэшэ

«Аршан» курортдо амарагшадые хангадаг кинотүхеэрэлгэ бии юм. Энэнь яһала һайнаар хүдэлдэгшье. Муу юумэниинь юуб гэхэдэ, Түнхэнэй аймгүйсэдкомой культурын таһаг (даагшань нүхэр Карагай) кинокартинануудые асаруулдаггүй.

Июниин 1-һээ «Аршан» курорт нээгдээ. Мүнөө эндэ амархаяа 400 гаран хүн сугларaад байна. Теэд, кинокартинануудай үгы дээрэһээ кино эндэ олон хоногоор харуулагданагүй. Эндэхи киномеханик Петелинэй аймагай культурын таһагта шэнэ картина эльгээгыт гэжэ мэдээсэхэдэнь, нүхэр Карагай «эльгээхэеэ байнабди» гэжэ ходо найдуулна. Теэд хэлэһэн үгэдөө хүрэнэгүй.

П. Саянов.

Залуушуулай фестивальда муугаар бэлдэнэ

Июниин 30-һаа июлиин 2 болотор Мухаршэбэрэй аймагай центртэ аймагай залуушуулай фестиваль болохо гэһэн тогтоол ВЛКСМ-эй айком гаргаһан байгаа. Тогтоолой гараһанһаа хойшо аяар һара хахадһаа үлүү саг үнгэрбэ. Теэд бэлэдхэлэй ямаршье хүдэлмэри хэгдэнэгүй. Жэшээнь, Суулгын МТС-эй коллектив энэ фестивальда хабаадаха ёһотой юм. Теэд МТС-эй партиина, профсоюзна, комсомольско организацинууд ямаршье хэмжээ аванагүй. МТС-тэ яһала олон залуушуул, шуран бэрхэ спортсменүүд бии. Гэбэшье, спортивна хэрэгсэлнүүд гэжэ байхагүй. Энээн тухай зохихо организацинуудта хандахада бэе бэедээ хаялсадаг, үгышье һаа таанадһаа ямаршье үрэ гарахагүй гэһэншүүгээр хэлэдэг байна.

ВЛКСМ-эй Мухаршэбэрэй айком юундэ дуугай һуунаб?

С. Гомбоев, П. Дашиев, В. Рыжаков.

„БУРЯТ-МОНГОЛОЙ ҮНЭНДЭ" БЭШЭҺЭНЭЙ ҺҮҮЛЭЭР

„Харуулан ойлгуулха агитациие һайжаруулха"

Сэлэнгын аймагай «Коммунизм», Ленинэй, XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхозуудта харуулан ойлгуулха агитаци муугаар табигданхай, мүнөө үедэ шиидхэгдэжэ байгаа гол зорилгонуудаар ойлгууламжын нэгэшье плакат, лозунг, диаграмма эдэ колхозуудай клубууд соо үгы шахуу гэһэн статья манай газетэдэ толилогдоһон юм.

Манай газетын редакцида партиин Сэлэнгын айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Поповой мэдээсэһэнэй ёһоор статья соо хэлэгдэһэн баримтанууд булта зүб байба. Колхозуудай бригада, фермэ, гүүртэ болон станнуудта харуулан ойлгуулха агитациие һайжаруулха талаар зохихо хэмжээнүүд абтаба. Шефтээ абаһан организацинууд эдэ колхозуудай улаан булангуудые һайханаар шэмэглэжэ, түхеэржэ байна.

„Уһанда тамарха газарнуудые һайжаруулха"

Иимэ гаршагтай бэшэг манай газетын майн 25-най номерто толилогдоһон юм. Тэрэ бэшэг соо Улан-Удын город шадар хүн зоной уһанда тамарха газарнууд хэрэгтэй түхеэрэлтэнүүдээр хангагдадаггүй, аюулһаа хамгаалха хэмжээ абтадаггүй гэжэ хэлэгдэһэн байгаа.

Манай редакцида Улан-Удын городской Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Моссоровагай мэдээсэһэнэй ёһоор, уһанай аюулһаа хүнүүдые хамгаалха тушаа гүйсэдкомой зүгһөө шиидхэбэри абтаба. Хүн зоной уһанда тамарха газарта абаралгын постнууд табигдаба. Гадна, һандали, хубсаһа тайлаха газар, һарабша, телефон, һэрюун ундан худалдаха киоск табигданхай.

Эршэмтэй ажалшад

2. ТҮРҮҮ УЧАСТОГАЙХИДТА АЙЛШАЛХАДА...

...улаан боложо модоной набшаһалха, элдэб ургамалнуудай ургэн гараха үедэ ой модоор баян хой нютаг сэнгэлиг һайханаар дэдэг.

Үргэн урасхалтай Үдэ гол толоо сэгээн уһаяа эрьеэрээ билтаһаар эндэхи ногоон халануудай дуур бугаагтан, сахирагтан ялһаар баруун зүг тээшэ шэгурдадаг.

Эдэ хэдыхэн жэлэй туршада шэ барилганууд, һургуулинууд, ам һаруул клубууд, столово, модоной томо завод болон бинат, мүн бусад промышленна илганууд олоороо баригдаа. охойдохи модоной заводые, инадые, Улан-Удэ городтохи ноной, шэлэй завод болон реесикымнай бусад промышленна приятинуудые барилгын мо хангадаг Үдын модо урадхуул конторын рейдовэ участок мүн нютагта байрланхай. Тэрэ участогайхид гушаад километр ута га, Үдэ голые зубшаад, модо хуулдаг юм. Энэ участок урда үүдэйхидэ орходоо мүнөө мо радхуулгада һайн бэлэдхэлтэй а. Тиигэжэ хараалагдаһан болоо арбан хоёр үдэрөөр урид модрадхуулжа эхилээ.

МҮЛЬҺЭНЭЙ УНАХЫН УРДА ТЭЭ

...ри нёдондо, модо урадхуулха мэриин дүүрэжэ байхада ерэлдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри энгдэжэ эхилһэн юм. «Ажалай амжалта туйлаха зорилгоор хэлэй хүдэлмэри мүнөөнһөө ха, түсэб табиха ёһотойбди», э участогта хүдэлмэрилдэг унистнууд, түрүүшүүл үнгэрэгэл нэгэн дуугаар мэдүүлээ бэ. Хэлэһэн үгэнь дэмы хосороо. Январь һараһаа хойшо, үбэлэй туршада, юһэн мянга тухай погонно метр элдэб гидротехническэ барилганууд уһан дээрэ баригдаа. Мүн бургааһа, шулуугаар хаалтанууд, эрьеын бүхэлэлтэнүүд, хашаанууд, даамбанууд хэгдээ. Гадна, 2600 погонно метр тухай гидротехническэ барилганууд Худанай модо урадхуулгын участогай захилаар хэгдээ.

Үбэл эртэ байхада бэлэдхэлэй хүдэлмэриин һайн шанартайгаар дүүргэгдэһэнэй ашаар участогайхид мүльһэнэй хүдэлхэтэй сасуу модо урадхуулжа эхилээ.

Түрүүшынхеэ модо сорт сортоорнь мүльһэн дээрэ илгадаг болоһон ябадал модо урадхуулха хүдэлмэриие эндэ болзорһоо урид эхилхэ хэрэгтэ гол үүргэ дүүргээ. Энэ хүдэлмэриие техноруk Михаил Васильевич Хомяков үүсхээ юм. Энэ шэнэ аргые тус участогайхид үбэлдөө үргэнөөр хэрэглээ.

Эндэ техникэ үбэлдөө эрхим шанартайгаар заһабарилагдаһан, шухала запасной частьнуудынь бэлэдхэгдэһэн байгаа. Урда жэлнүүдтэ «КТ-12» маркын тракторые гансал модо таллуулгада хэрэглэдэг байгаа һаа, энэ жэлдэ тэрэниие мүн шулуу, шэлбэһэ, модо шэрэлгэдэ хэрэглэхээр тааруулһан байна. Участогта хүдэлдэг зоной тоо хамта дээрээ 11 хүнөөр хороогдоо. Хэрбээ нёдондо жэлдэ звенодо 33—34 хүн ябадаг һаа, мүнөө 27 хүн ябадаг болоо. Тэрэнэй ашаар горьтойхон мүнгэн зөөри алмагдаа. Мүн ажалаа зүбөөр эмхидхэдэг, ажалай журам наринаар сахидаг, звеногойхидой эбтэй эетэйгээр хүдэлмэрилдэг дээрэһээ ажалайнь бүтээсэ горьтойгоор дээшэлээ. Мүнөө үдэр бүри 10—11 мянган кубометр модон хэрэгтэй газар руунь урадхуулагдана. Үнгэрэгшэ май һарын түсэбые тэдэ 130 процент дүүргээ.

Модо урадхуулдаг эндэхи участок Үдэ голой участогуудай тон харюусалгатай, ехэ хэмжээнэй ажал бүтээдэгынь юм. Тэндэ хүдэлдэг модошодтой һамбаа оложо уулзаха, хөөрэлдэхэнь бэрхэтэй. Гансал ажалдаа ябахадань тэдэнтэй уулзажа боломоор.

Бригадань 27—27 хүнтэй хоёр звеноһоо бүридэнэ. Нэгэ звеноень коммунист нүхэр Дубиков, нүгөөдыень хорёод жэлдэ модо урадхуулгада ябажа байһан ажалай ехэ дүй дүршэлтэй нүхэр Пержаков хүтэлбэрилдэг. Эдэ нүхэд жэшээтэ ажалаараа шалгарһан, модошодой профсоюзай обкомой грамотануудта, һайшаалда нэгэтэ бэшэ хүртэһэн юм. Нэгэ звенонь һүниин дүрбэн часһаа үдын нэгэ час болотор, нүгөөдэнь нэгэ часһаа үдэшын юһэн час хүрэтэр ажалладаг.

Нүхэр Пержаковой хүтэлбэрилдэг звеногойхидой үглөөнэй халаанай үедэ дайралдабабди. Звеногойхид булта сугларһан, хүдэлмэриингөө урда тээ тамхилжа, хошонтой үгэнүүдээр яриладажа, байд гээд лэ нэрьесэ энеэлдэжэ байба. Заримаиинь үглөөнэй сэлгеэхэн агаараар сээжэ дүүрэн амилан, гимнастика хэжэ байба. Иимэ гимнастика хэжэрхихэдэ бэе хүнгэдэжэ, ханатараа ажаллажархиха дуран хүрэдэг гэлсэнэ.

Хүхилдөөн, хөөрэлдөөнэй забһарта нэгэ залуу хүбүүн звеногойнгоо хүтэлбэрилэгшэдэ ошоод: «Би мүнөөдэр харюусалгатай газартань хүдэлхэ һанаатайб. Үсэгэлдэр нормоёо 180 процент дүүргээ һэмби»,—гэжэ һанаһанаа сэхэ руунь хэлэжэрхибэ. Гохынгоо ута эшые донгорогоороо мүлижэ байһан үндэр сэхэ бэетэй аад, үргэншэг сээжэтэй Мурзахметов Мурза урагшаа даб гээд; «Шиниишье тиимэ һаа бидэ шамһаа үлөөгүйбди. Үсэгэлдэр түрүүлээ һаа, мүнөөдэр гартажашье магадши. Хэрбээ хэһэн ажалаа процентлхэ болоо һаа»...—гэхэтэй сасуу нүхэдөө эрьен хараад, ажаллаха сагнай болоо гэһэндэл, гохоёо бaряад ябажархина.

Иигэһээр байтар табигдаһан харюусалгата газар газартаа хорёод гаран эдэбхитэй, шамбай эрэшүүл ута эшэтэй гохо догоонуудаар зэбсэглэн, ажалдаа хам орошоно.

Звеногойхид ажалаа комплекснoор хэдэг болонхой. Найман хүн гол хаалта шадар сугларһан, хэдыгээрээ дабхасаһан бревнонуудые урадхуулхада бэлэн болгоно. Юһэн эрэшүүл гол хаалтын үүдэн тээшэ бревно шэглүүлэн урадхуулна. Мүн 8 хүн гол хаалтын үүдээр бревнонуудые табина. Хоёр хүн Онохойдохи модоной комбинадай агрегадууд хүрэтэр бревнонуудые урадхуулна. Тэдэнэр бэе бэедээ туһалалсан, хэрэгтэй сагтань һууриия һэлгэжэ байжа хүдэлмэрилнэ.

Халаан соогоо хүн бүхэн 130 кубометр модо урадхуулха даабаритай аад, үнэндөө 200 холо гаран кубометр, звеногоороо хамта лээрээ 3 мянга 500 кубометрын оронд 4—5 мянган кубометр урадхуулна.

Бригадынхид үглөөнэй 4 часһаа үдэшын 9 болотор ажал хүдэлмэрээ минуташье зогсоодоггүй. Нэгэнэйнь амархада, нүгөөдэнь хүдэлөөд, нүгөөдынь эдеэлхэ, ундалхада гурбадахинь ажаллаха гэхэ мэтээр хүдэлмэреэ эмхидхэдэг. Мүн амаралтынгаа үдэрые ээлжээгээр хэдэг юм. Иигэжэ ажаллаһаар тэдэ хоёр һара тухай болобо. Ээлжээгээр амардаг, эдеэлдэг, хүдэлмэреэ зогсоонгүй ябадагһаа, үсэд шангаар оролдодогһоо боложо ажалайнь шанар һайжараа. Ажалайнь бүтээсэ хорёод процентээр дээшэлээ. Үдэр бүри мянгаад гаран кубометр тухай модон түсэбһөө гадуур гүрэндэ үгтэнэ. Пержаковой звеногойхид үдэрэйнгөө нормые дунда зэргээр 160—170 процент дүүргэнэ. Тэдэнэй дунда П. Татаулин, И. Грудинин, М. Мурзахметов, А. Назитов, М. Назитов, М. Белых, М. Тихонович, М. Яковлев болон бусад эрхим ажалаараа тодорно.

Хоёрдохи звеное нүхэр Дубиков хүтэлбэрилнэ. Энэ нүхэр хүдэлмэришэдэй дунда ехэ хүндэтэй болоо. Нүхэр Дубиков ажалдаа һайнаар хандахаһаа гадна, ниитэ-политическэ хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ партиин XX съездын материалнуудые шудалха кружогые тэрэ хүтэлбэрилөө. Эндэ хамта 12 модошод һуралсажа, программаа эрхимээр шудалаа. Энэ звеногойхид мүнөө эрхим һайнаар ажаллана. Үдэрэйнгөө нормые 170—175 процент дүүргэдэг заншалтай. Илангаяа И. Путников, М. Михалёв, Г. Ушманов, И. Коноплёв болон бусад шалгарна.

Нүхэр Серебрянниковай хүтэлбэрилдэг бригада энэ бригадатай мүрысэдэг. Тиигэжэ үдэрэйнгөө нормые мүн үлүүлэн дүүргэнэ. Нүхэд Я. Перевалов, К. Солдатов, Е. Семёнов болон бусад үдэр бүхэндэ нормоёо 180—190 процент дүүргэдэг юм.

3. АЖАЛАА ҺАЙЖАРУУЛХА ЗАМААР

Модо урадхуулдаг рейдовэ участогай начальник Михаил Григорьевич Мельчиковтэй хөөрэлдэхэдэ: «Манай эндэхи ехэнхи хүдэлмэри оройдоол дүрбэ-таба һарын туршада хэгдэдэг. Ажалаа зүбөөр эмхидхэжэ, доторойнгоо бүхы арга боломжые саг соонь хэрэглээд байһан сагтаа амжалта туйлахаар юм. Бидэ нёдондо жэлэйнгээ дутагдалнуудые шүүмжэлэн хараад, ажалаа һайжаруулха талаар зарим хубилалта хээ һэмди. Тиигэжэ ажалнай зарим тэды һайжараа. Гэбэшье, амжалтаараа һанаагаа амархагүй, улам һайнаар ажаллахые оролдохобди»,—гэжэ мэдүүлбэ. Нүхэр Мельчиков хүдэлмэришэдые хүтэлбэрилхэдөө, ажалаа эмхидхэхэдээ угаа мэргэжэлтэй, дүршэлтэй болонхой. Модошодой ажаллажа байһан газартань ошожо, хэһэн хүдэлмэриень шалгадаг, мүн зохистой заабари үгэдэг. Михаил Григорьевичтой ямаршье сагта: үглөөгүүршье, үдэшэшье, үдэшэлэн оройшье Үдэ голой эрьеэр дайралдахаар байха.

Эндэ 1953 онһоо эхилжэ пикетнэ-конвейернэ аргаар модо урадхуулна. Энэ ушарта бүлэг модошодто түсгаар газар, эндэ хэгдэһэн түхеэрэлгэнүүд даалгагдадаг. Тэдэнэр энээгээр урдажа гараһан модые хахаангүйгөөр, эрье тээшэнь гаргангүй саашань урадхуулха даабаритай.

Мүн тус участок ажалай тоосоондо оронхой. Хэды шэнээн модо ямар газарта урадхуулaаб, тэрэнэйнгээ зэргээр салин хүлһэ абадаг. Модые нэгэ нэгээр урадхуулха арга эндэ хэрэглэгдэнэ. Тиихэдэ бревно бүхэн бүридхэгдэжэ, модошодой хэһэн хүдэлмэри зүбөөр гаргагдадаг байна. Энэ талаар модо урадхуулдаг пикетнэ бригада (начальнигынь мастер нүхэр Жапов) шалгарна. Мүн нүхэр Холмогоровой бригада тэдэнһээ дутанагүй. Үдэрэйнгөө нормые тэдэ 180 процент дүүргэнэ.

Мүн бэшэшье түрүү арга метод эндэ хэрэглэгдэнэ.

Бүхы дээрээ энэ участогайхид 1 миллион 600 мянган кубометр модо урадхуулха түсэбтэй. Теэд, миил 2 һара шахуу ажаллаад байхадаа 400 шахуу мянган кубометр модо урадхуулаа. Эрхимээр ажаллажа, жэлэйнгээ түсэбые болзорһоонь урид, сентябриин нэгэн болотор дүүргэхэ уялга тэдэнэр абанхай. Партиин XX съездын Директивэнүүдээр хараалагдаһан даалгабаринуудые дүүргэлтэ болгон, абаһан уялгаяа тэдэнэрэй нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхэнь лабтай.

Д. ЧИМИТОВ, манай тусхай корреспондент.

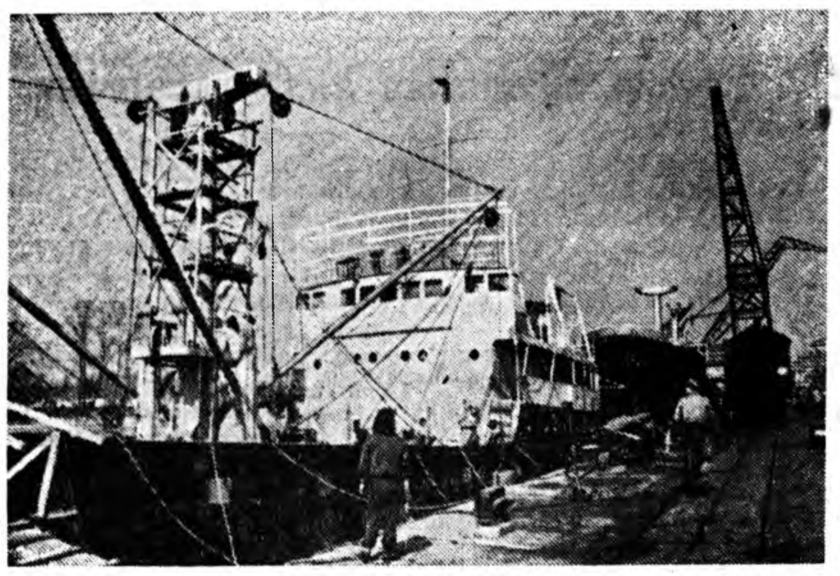

Венгерскэ Арадай Республика. Будапешт. Георгиу-Дежын нэрэмжэтэ судна бүтээлгын верфь ороной түрүү предприяти юм. Энэ верфь социалистическэ мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: далайн суднануудые бүтээдэг верфьдэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада арадай гэгээрэл түргэнөөр хүгжэнэ. 1945 ондо Хойто Корейдэ нэгэ шье дээдэ һургуули үгы байһан аад, мүнөө 16 вузууд бии болоод, тэндэнь 17 мянга гаран студентнүүд, аспирантнууд һуралсана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хүдөө ажахын институдай студентнүүд практическа заняти хэжэ байна.

Синьхуа агентствын фото.

Арадай демократиин оронуудта

Мао Цзэ-дун Советскэ залуушуулай делегацитай уулзаа

ПЕКИН, июнин 18. (ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, мүнөөдэр Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ Мао Цзэ-дун ВЛКСМ-эй ЦК-гэй секретарь А. А. Рапохин түрүүтэй Советскэ залуушуулай делегацитай уулзаба.

Арадай түлөөлэгшэнэрэй Бүхэхитадай суглаанай саг үргэлжын комитедэй түрүүлэгшэ Лю Шао-ци, КНР-эй Гүрэнэй Соведэй премьер Чжоу Энь-лай, премьерэй орлогшо Дэн Сяо-пин, мүн тэрэшэлэн Хитадай залуушуулай шэнэ-демократическа союзай болон демократическа залуушуулай Бүхэхитадай федерациин харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд уулзалгада байлсаа.

Албанида хүнгэн промышленностиин хүгжэлтэ

Албани дотор хүндэ промышленностиин хүгжэхэтэй хамта, хүнгэн промышленностиин хүгжэлтэдэ ехэ анхарал табигдана. Советскэ тон шэнэ техникээр зэбсэглэгдэһэн бүд нэхэлгын комбинат нэгэдэхи табанжэлэй эхиндэ Тирана шадар баригдаһан байха юм. Хлопок сэбэрлэлгын заводууд Рогожинада болон Фиеридэ баригдаа, гуталай фабрика — Тиранада, шэлэй завод — Корчодо баригдаа.

Хоёрдохи табанжэл соо хүнгэн промышленность саашадаа хүгжөөгдэхэ байна. Вельветовэ фабрика болон Тиранска шэлэй завод ойрын жэлнүүдтэ ашаглалгада оруулагдаха юм. Шкодертохи бүд нэхэлгын фабрика болон бусад предприятинууд мүнөө үеын машинануудаар хангагдаха байна.

Хитадта сахарна заводууд баригдана

ПЕКИН, июнин 18. (ТАСС). Хитадта 10 томо сахарна завод түргэн темпээр баригдажа байна. Тэдэнэй найманиинь ороной урда провинцинуудта баригдана. Хүсэд гү, али зарим хубинь автоматизированиэ зарим заводуудай барилга түрүүшын табанжэлэй түсэбөөр урид хараалагдаагүй байгаа. Заводуудай ашаглалгада үгтэхэдэнь Хитадта сахар үйлэдбэрилгэ мүнөө үеынхитэй сасуулхада хоёр дахин ехэ болохо байна.

Хитадта М. Горькиин дурасхаалые хүндэлнэ

ПЕКИН, июнин 18. (ТАСС). Бүхы газетэнүүд ородой агуу ехэ уранзохёолшо Максим Горькиин наһа бараһанһаа хойшо хорин жэлэй ойе тэмдэглэхэ зуураа, мүнөөдэр уранзохёолшын ажабайдал болон зохёолдо зорюулһан, хитад литературын хүгжэлтэдэ тэрэнэй зохёолой нүлөөлһэн тухай олон тоото статьянуудые толилоо. Максим Горькиин ажа-ябадал тухай ехэ витринэнүүд болон стенднүүд, плакадууд болон фотозурагууд Пекинэй талмайнууд болон паркнуудта табигдаа.

Пекиндэ, Шанхайда, мүн тэрэшэлэн ороной бусад городуудта «Максим Горький» гэжэ советскэ кинофильм ,«Эхэ» гэжэ кинофильм хитад хэлэн дээрэ гаргагдаад, харуулагдажа эхилээ.

КНДР-тэ арадай гэгээрэл хүгжэнэ

ПХЕНЬЯН, июнин 19. (ТАСС). Эндэ гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй республиканска зүблөөн боложо дүүрэв. Тус зүблөөндэ һургуулинуудай, техникумүүдэй, вузуудай 1300 гаран багшанар, арадай провинциальна, городской болон уезднэ комитедүүдэй арадай гэгээрэлэй таһагуудые даагшанар хабаадалсаа.

Гэгээрэлэй хүдэлмэрилэгшэдэй урда Корейн ажалай партиин гурбадахи съездын табиһан зорилгонуудые дүүргэхэ хэмжээнүүд тухай элидхэлые гэгээрэлэй министр Хан Сер Я гэгшэ хэһэн байна.

Үнгэрһэн арбан жэл соо Хойто Корейн вузууд болон техникумүүд 50 мянга гаран мэргэжэлтэдые бэлдээ гэжэ Хан Сер Я хэлээ. Мүнөө 5 мянга гаран һуралсалай газарнууд бии байжа, тэдээндэ 2 миллион шахуу хүнүүд һуралсана. Сүлөөлэгдэхэһөөнь урда тээ Хойто Корейдэ нэгэшье дээдэ һургуули байгаагүй юм. Мүнөө 16 тиимэ һургуули бии болонхой. Сүлөөлэгдэхэһөө урда тээхи үеынхитэй сасуулхада арадай һургуулинуудай тоо гурба дахин шахуу, тиихэдэ хүсэд бэшэ дунда һургуулинуудай болон техникумүүдэй тоо—20 дахин олон болоо.

Бүгэдэниитын уялгата ёһоной хүсэд бэшэ дунда эрдэмтэй болохо ябадалда бэлэдхэл болгогдон, энэ жэлэй августын 1-һээ хойшо бүгэдэниитын уялгата эхин һуралсалай системэ байгуулагдаха юм.

АНГЛИДА БОЛОҺОН ПРОФСОЮЗНА КОНФЕРЕНЦИНУУД

ЛОНДОН. (ТАСС). Салин хүлһэ ехэ болгохо тухай эрилтэнүүдые зүбшэн хэлсэхэ ябадалда һүүлэй хоёр недели соо Англида болоһон профсоюзна конференци ехэ анхаралаа хандуулаа. Тиимэ эрилтэнүүдые профсоюзууд табихаар хараална. Мүн үйлэдбэриие автоматизацилха асуудалда ехэ анхарал табигдаа.

Тусхайлхада, тиимэ эрилтэнүүдые Шотландиин горнягуудай профсоюз, автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй национальна профсоюз, хара хүдэлмэришэдэй болон коммунальнигуудай профсоюз (хэмжээгээрээ Англи дотор 3-дахи профсоюз) болон бусад табяа.

Автоматизаци хадаа эзэд баяшуулай олзые ехэ болгохо ба хүдэлмэригүйшүүлые олон болгохо гэжэ һанаагаа зобоһоноо олон делегадууд автоматизаци тухай асуудалые зүбшэн хэлсэхэдэ мэдүүлээ.

«Автоматизаци хадаа арадай хиналта доро байха ёһотой»,— гэжэ хүдэлмэришэд—химигүүдэй профсоюзай генеральна секретарь Эдвард гэгшэ Блэкпульда болоһон тус профсоюзай конференци дээрэ мэдүүлээ. Шэнэ техникэ нэбтэрүүлхын урда тээ профсоюзуудтай зүбшэхэ ба хүдэлмэриһөө гаргагдаһан хүнүүдэй шэнэ хүдэлмэри олоторнь тэдэнэртэ салин түлэхэ гэжэ захиргаанай хүдэлмэришэдэй, технигүүдэй болон хиналтын хүдэлмэрилэгшэдэй ассоциациин конференци дээрэ делегадууд эриһэн байна. Автоматизацилга нэбтэрүүлһэнэй эсэстэ ажалай бүтээсын ургаһан ябадал хадаа хүдэлмэришэдэй ажабайдалые һайжаруулха ба сүлөө сагые ехэ болгохо ёһотой гэжэ делегадууд заагаа.

Автоматизаци нэбтэрүүлхэдээ профсоюзуудтай зүбшэхэ гэжэ тэрэшэлэн хара хүдэлмэришэдэй болон коммунальнигуудай национальна профсоюз эриһэн байха юм.

Профсоюзна конференцинүүд дээрэ экономическа асуудалнуудтай хамта, Англида шухала удхашанартай хэдэн политическэ асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэһэн байна.

Эб найрамдал тухай асуудалаар Англиин политикада ехэ анхарал хандуулагдаа. «Өөрыгөө тодорхойлхын түлөө арадай тэмсэлые үхэр буунууд болон һомонууд хэзээшье зогсоохогүй» гэжэ Шотландиин горнягуудай профсоюзай түрүүлэгшэ Эби Моффата гэгшын мэдүүлһэниие тус профсоюзай конференциин делегадууд халуунаар һайшаан дэмжэбэ.

Кипртэ өөрыгөө тодорхойлхо эрхэ олгохо гэһэн эрилтэтэй резолюциие тамхи үйлэдбэрилдэг профсоюзайхнд баталан абаа.

Английска сэрэгүүд Кипрһээ гаргагдаха ёһотой, бүхы колониальна арадууд өөһэдыгөө тодорхойлхо эрхэтэй гэжэ автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэдэй профсоюзай түрүүлэгшэ Дж. Вильсон Саутсида тус профсоюзай конференцидэ хэһэн элидхэлдээ мэдүүлээ.

Вильсон зүүн зүг баруун зүг хоёрой хоорондохи харилсаанууд тухай хэлээ. Тэрэ хадаа зүүн зүгтэй худалдаа наймаа үргэдхэхэ гэжэ уряалха зуураа, энэ ябадал английска хүдэлмэришэдые хүдэлмэритэй болохыень хангаха гэжэ мэдүүлээ. Советскэ зэбсэгтэ хүсэнүүдэй төөе горьтойгоор хорооһон ябадал хадаа буу зэбсэг бэлдэхэ хэрэгтэ тон ехэ гаргаша хэдэгые болюулха тухай хэлсээ баталха аргые бүхы правительствонуудта олгоо гэжэ хэлээ. Советскэ Союзтай делегацинуудые андалдан абалсаха гэжэ уряалһан резолюциие хара хүдэлмэришэдэй болон коммунальнигуудай профсоюз нэгэн дуугаар баталан абаа. Тус профсоюзай генеральна секретарь профсоюзай делегаци СССР-тэ эльгээхэ байха гэжэ соносхоо.

Сэрэгэй албанай болзорые хорооһо, атомна зэбсэг туршалгые болюулха ба «буу зэбсэгые нилээд хороохо» гэжэ эриһэн резолюци тамхи үйлэдбэрилэгшэдэй профсоюзай конференци дээрэ баталан абтаа.

Сэрэгэй алба болюулха, өөһэдыгөө тодорхойлхо эрхэ колонинуудта олгохо, зүүн ба баруун Германиин хабаадалгатайгаар хамтын аюулгүйн пакт баталха, водородно болон атомна бомбонуудые туршаха ябадалые хорихо, атомна буу зэбсэг хорихо тухай хэлсээ хэхэ гэжэ уряалһан резолюцинуудые захиргаанай хүдэлмэрилэгшэдэй, технигүүдэй болон хиналтын хүдэлмэрилэгшэдэй ассоциаци баталан абаа.

Англиһаа бүхы американска сэрэгүүдые гарган абаашаха гэжэ уряалһан резолюциие автомобильна промышленностиин хүдэлмэришэд нэгэн дуугаар баталан абаа.

СССР ГДР хоёрой хоорондохи агаарай харилсаан тухай хэлсээн

Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай болон Германска Демократическа Республикын правительственна делегацинуудай хоорондо хани барисаанай болон бэе бэеэ ойлголсолгын оршон байдалда болоһон хэлсээнүүдэй эсэстэ, Советскэ Союз болон Германска Демократическа Республика хоёрой хоорондохи агаарай харилсаанууд тухай Хэлсээндэ 1956 оной июниин 18-да Москвада гар табигдаа. Гражданска авиациин советскэ, мүн тэрэшэлэн немецкэ самолёдууд Москва Берлин хоёрой хоорондо ниидэхэ эрхэтэй байна.

ССР Союзай Правительствын даалгабаряар—СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи агаарай гражданска флодой Главна Управлениин начальник авиациин маршал С. Ф. Жаворонков, Германска Демократическа Республикын Правительствын даалгабаряар—ГДР-эй дотоодын хэрэгүүдэй министрын орлогшо Герберт Грюнштейн гэгшэд хэлсээндэ гараа табиһан байна.

Советскэ баскетболистнууд Чилидэ ошоо

БУЭНОС-АЙРЕС, июнин 18. (ТАСС). СССР-эй баскетбольно команда июниин 16-да Чилидэ ошохоор ниидээ. Мүнөөдэр тэдэнэр Чилиин баскетболистнуудтай түрүүшынхеэ уулзажа наадаха.

Египетскэ арадай национальна һайндэр

КАИР, июнин 18. (ТАСС). Мүнөөдэр Египедтэ национальна һайндэр—бэеэ даанхай байдалай болон Республикын Үдэр баяр ёһололой оршон байдалда тэмдэглэгдэжэ байна.

Мүнөөдэр Египедэй премьер-министр Гамаль Насер английска далайн-сэрэгэй байшан байһан—Порт-Саидтахи клуб дээрэ египетскэ туг хиидхүүлээ. Июниин 13-да тэндэһээ английска сэрэгүүдэй һүүлшын отряд гаража ошоһон байгаа. Газетэнүүдэй бэшэһэнэй ёһоор, энэ баяр ёһолол хадаа гадаадын эзэмдэлгын сэрэгүүдһээ тус орониие эсэслэн сүлөөлһэнэй һүлдэ тэмдэг, египетскэ арадай илалтын һүлдэ тэмдэг мүн болоно. Египетскэ арад национальна бэеэ даанхай байдалтай болоо.

Июниин 18-да Египедтэ тэрэшэлэн Республикын Үдэр тэмдэглэгдээ. Гурбан жэлэй саада тээ—1953 оной июниин 18-да тус орон дотор эзэн хаанта монархическа байгуулалтада эсэс табигдажа, Египет Республика болгогдон соносхогдоһон байгаа.

Национальна һайндэртэй дашарамдуулан гадаадын айлшад Египедтэ ерээ. Египетскэ арад СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепиловэй ерэһэн тухай мэдээсэлые угаа ехэ баяртайгаар угтаа. Д. Т. Шепиловые болон тэрэниие үдэшэжэ ябаһан хүнүүдые хаа хаанагүй халуун зүрхэнэй баяртайгаар угтана.

Тэрэшэлэн Сириин, Ливанай, Саудовска Аравиин, Ирагай, Иорданиин, Суданай, Йеменэй болон Тунисай делегацинууд Каирта ерээ. Гадаадын олон тоото корреспондентнүүд ерэһэн байна.

Национальна һайндэр хэдэн үдэр үргэлжэлхэ байна. Июниин 18, 19-нэй үдэрнүүд хүдэлмэриин үдэр бэшэ гэжэ соносхогдоо.

Египедэй столица—Каир һайндэрэйхеэр гоёогдонхой. Английска сэрэгүүдые гарган абаашаһан ябадалда зорюулагдаһан ба Египедэй бэеэ даанхай байдалые харуулһан гоё һайхан аркнууд болон македүүд городой үйлсэнүүдтэ байгуулагданхай. Хаа хаанагүй олон тоото транспарантнууд, лозунгнууд, тугууд харагдана.

Бэеэ даанхай байдалай болон Республикын Үдэртэ зорюулагдан газетэнүүд һайндэрэйхеэр гоёогдон гаргагдаа. Эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байдалай түлөө египетскэ арадай тэмсэл тухай, Гамаль Насерэй правительствын хүтэлбэри доро ороной туйлаһан амжалтанууд тухай материалнууд газетэнүүдтэ толилогдоо.

Каирта СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй Министр Д. Т. Шепиловэй ерээд байһан тухай, Египедэй премьер-министр Насертэй, Египедэй Республикын бусад хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшадтай тэрэнэй уулзаһан тухай фотозурагуудые газетэнүүд эли газартаа тунхаглана.

Газетэнүүд национальна һайндэртэ зорюулһан түрүү бэшэгүүдые гаргаа.

Французска эб найрамдалай тала баригшадай митинг

ПАРИЖ, июнин 18. (ТАСС). «Буу зэбсэг хуряахын түлөө ба Алжирта эб найрамдал байгуулхын түлөө!» гэһэн лозунгтойгоор французска эб найрамдалай тала баригшадай национальна конференци үсэгэлдэр парижска үбэлэй велодром дээрэ ехэ митингээр дүүрээ. Тэндэ конференциин делегадуудтай хамта хэдэн мянган ажалшад суглараһан байна.

Эб найрамдалай национальна Соведэй президиумэй гэшүүн, олониитын элитэ ажал-ябуулагша д'Астье де ла Вижери болон бусад митинг дээрэ үгэ хэлэһэн байна. Ораторнууд эб найрамдалай тала баригшадай конференциин ехэ удхашанартай байһаниие тэмдэглэһэн ба алжирска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхын түлөө бүгэдэ арадай кампани дэлгэрүүлхые уряалһан байха юм.

Югославида авиационно һайндэр болоо

Июниин 17-до Белградта Земунска аэродром дээрэ авиационно ехэ һайндэр—Югославиин авиационно союзай парад болоо. Союзна гүйсэдхэхэ Вечын түрүүлэгшын орлогшо Александр Ранкович, Югославиин арадай союзна скупщинын түрүүлэгшэ Моша Пьяде болон Югославиин бусад харюусалгата хүтэлбэрилэгшэд парад дээрэ байлсаа.

(ТАСС).

Познаньда Уласхоорондын 25-дахи яармаг нээгдэбэ

ПОЗНАНЬ, июнин 17. (ТАСС). Мүнөөдэр эндэ Уласхоорондын 25-дахи яармаг баяр ёһололой оршон байдалда нээгдээ. Центральна павильоной үмэнэхи талмай дээрэ хэдэн мянган ажалшад суглараһан байна. Польско Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ Ю. Циранкевич, польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй политбюрогой гэшүүд, Гүрэнэй Соведэй болон правительствын гэшүүд выставкын нээгдэхэдэ ерээ. Польшодо байдаг дипломатическа болон худалдаа наймаанай түлөөлэгшэнэрые толгойлогшонор, гадаадын делегацинууд, польско болон гадаадын журналистнууд байлсаа.

Ю. Циранкевич лентые отолно. Яармаг нээгдээ.

Познаньдахи уласхоорондын яармагые һонирхохо ушар жэлһээ жэлдэ ехэ болоно. Энэ жэлдэ тэрээндэ 35 оронууд—үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо 12 орон олоор хабаадаха байна. Хабаадагшадай дунда Хитадай Арадай Республика, Чехословаки, Германска Демократическа Республика, Итали, Инди, Аргентина, Бразили, Мексика, Греци болон бусад оронууд бии. Советскэ Союз болон США гансал номой яармагта хабаадалсана. Капиталистическэ оронуудай 600 шахуу фирмэнүүд яармагта өөһэдынгөө товарнуудые эльгээгээ.

Социалистическэ лагериин оронуудай экспонадууд тус оронуудай экономическа хүсэнэй ургалтые, промышленностиин, илангаяа хүндэ индустриин бүхы талаараа хүгжэһэниие харуулна. Тэдэ экспонадууд тэрэшэлэн тус оронуудай экспортын арга боломжонуудай саг үргэлжэ ургажа байһаниие харуулна.

Яармагай талмайн хахадыень шахуу тэрэниие эмхидхэгшэ—Польско Арадай Республикын павильонууд эзэлнэ. Польша 30 мянга гаран экспонадуудые табиһан байна.

Ужам ехэ павильонуудай нэгэн дотор Уласхоорондын номой яармагай экспонадууд табяатай. Советскэ Союзһаа, Польшоһоо, США-һаа болон бусад оронуудһаа научна техническэ, уранһайханай болон политическэ элдэб янзын ном эндэ табигданхай. Выставкые харагшад номой яармагые ехээр һонирхоно.

Италиин промышленнигуудай делегаци КНР-тэ ошохонь

РИМ, июнин 18. (ТАСС). Италиин эзэд баяшуулай олохон түлөөлэгшэнэр ойрын үедэ Хитадай Арадай Республикада ошохо юм гэжэ «Гадзетта дель Пополо» гэдэг туринска газетэ мэдээсэнэ. Тус делегацида Италиин тон томо промышленна компанинуудай, тэрэ тоодо «Фиат» гэдэг автомобильна болон машина бүтээлгын компаниин, «Монтекатини» гэжэ химическэ трестын, «Финмекканика» гэдэг компани болон бусадай түлөөлэгшэнэр хоролсоно. Газетэнүүдэй бэшэһэнэй ёһоор, делегациие мэдээжэ промышленник, христианско-демократическа партиһаа сенатор Гульельмоне гэгшэ толгойлхо юм.

АГЫН НАЦИОНАЛЬНА ОКРУГТО

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААНА

Округой һаалишадай мүрысөөндэ Будаланай сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишад түрүү һуури эзэлжэ ябана. Ажахын жэлэй эхинһээ хойшо энэ колхозой һаалишад Д. Шагдарова — 1348, Д. Тогодоева — 1346, Д. Жамбалова — 1315, Ц. Тогодоева — 1277, Б. Намжилова—1237 литр һү үнеэн бүриһөө һааба.

Үнгэрһэн 8 һарын дүнгэй ёһоор энэ колхозой 14 һаалишад үнеэн бүриһөө 1000 гаран литр һү һаагаад байна.

МҮРЫСӨӨНДӨ ТҮРҮҮ ҺУУРИ ЭЗЭЛҺЭН СОМОН

Округой сельсоведүүдэй хоорондо дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүдые округой гүйсэдхэхэ комитет гаргаба. Мүрысөөндэ Будаланай сельсовет (түрүүлэгшэнь нүхэр Жапов) түрүү һуури эзэлээ.

Энэ сельсовет ажалайнгаа түсэб депутадуудай болон эдэбхитэдэй хабаадалгатайгаар табидаг, тэрэнэйнгээ дүүргэлтэ тухай сесси дээрэ зүбшэн хэлсүүлдэг байна.

Депутат нүхэр Бутумжиевай хүтэлбэрилдэг хүдөө ажахын комисси Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиин правленидэ ехэ туһаламжа үзүүлээ. Тус колхоздо үбэлдөө 1000 гаран хурьгад хоролтогүйгөөр абтаа. Колхоз өөрынгөө газар дээрэ ой модо үгышье һаа, ондоо нютагта 700 кубометр барилгын модо бэлэдхээ.

Ажахын энэ жэлэй 6 һара соо тус колхоздо үнеэн бүриһөө 390 литр һүн һаагдаа. Энэнь үнгэрһэн жэлэй тэрэ үеынхиһөө 183 литрээр үлүү ехэ болоно. Түрүү һаалишад Тогонова, Жамбалова гэгшэд үнеэн бүриһөө 1000 гаран литр һү һаагаад байна.

Мүнөө жэлдэ Карл Марксын нэрэмжэтэ артелиин колхознигууд 10 оронтой больницатай болохо юм. Тэрэнэй барилга хэгдэжэ байнхай.

Сельсоведэй мүнгэн жасын бюджетнэ комисси мүнгэ элсүүлхэ түсэбөө 80 процент дүүргээ. Мүн нютагай һургуулиин, медпунктын хүдэлмэридэ тус сельсовет анхаралаа хододоо табижа байдаг.

ТҮРҮҮ АДУУШАД

Цогто-Хангилай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой адуушад Эрдэни Намсараев болон Сандан Цыденов гэгшэд 975 толгой адуу харууһалдаг юм. Эдэ адуушад үнэн шударгыгаар хүдэлмэрилжэ, даалгагдаһан адуугаа һайнаар ондо оруулаад, мүнөө зунай бэлшээридэ гаргаба. Мүн 134 гүүнһээ 134 унага абаад, гарза хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байнхай. Түрүү адуушадта артелиин правлени ба партийна организаци «Эрхим адуушан» гэһэн дамжуулгын вымпел барюулба.

МЭРГЭЖЭЛ ШЭЛЭН ОЛОНО

Округой дунда һургуулинуудые 200 гаран һурагшад дүүргэжэ гараханъ. Тэдэнэй олонхинь ерээдүйнгөө мэргэжэлые шэлэжэ эхилээ.

Дулдаргын аймагай Табтаанайн дунда һургуулиин 10-дахи классай 14 һурагшад болбосоролой аттестат абаад, түрэл колхозуудтаа ошожо, хүдэлмэрилхөөр шиидээ.

Мүн Дулдаргын, Агын, Могойтын дунда һургуулинуудай олохон һурагшад һургууляа дүүргээд колхозуудта, МТС-үүдтэ ошохые хүсэбэ.

Дунда һургуулинуудые дүүргэгшэд колхозой хонишод, һаалишад, мал адуулагшад, трактористнууд болон комбайнернууд болохо юм.

ТОМО МАЛ ВЫСТАВКЭДЭ ХАРУУЛАГДАХА

Нёдондо һүдэнтын сомоной XIX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Хандаева Хүдөө ажахын бүхэсоюзна выставкэдэ һайн үүлтэрэй 3 хони абаашажа харуулһан юм. Тэрэнэйнгээ түлөө II-дохи ба III-дахи шатын диплом абаа һэн.

Энэ жэлдэ Могойтын аймагай Ушарбайн сельсоведэй «Коммунизм» колхозһоо 4 эхэ хонин выставкэдэ харуулагдахаар Москва эльгээгдэбэ. Тэдэ хонид тус бүридөө 66—68 килограмм амидын шэгнүүртэй, 7—7,5 килограмм ноохо үгэдэг.

ОКРУЖНОЙ ЦЕНТР БОЛБОСОН ТҮХЭЛТЭЙ БОЛОНО

Энэ жэлдэ окружной центр — Ага һууриниие болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ 627 мянган түхэриг һомологдоо.

Һууринай үйлсэнүүдые зубшуулан, 2000 метр ута штакетнэ хорёо шэнээр баригдаа. Хамтадаа хоёр мянгаад гаран элдэб модод таригдаа.

Гол үйлсэнүүдынь асфальтаар хушагдаха юм. Мүн олон квартиратай нэгэ байра, парикмахерскын орохо нэгэ байшан һаяар баригдажа дүүргэгдэхэнь.

Мүн электростанци шэнэдхэн түхеэрэгдэжэ, бүхы үйлсэнүүд гэрэлтүүлэгдэхэ.

МОНГОЛОЙ МЭРГЭЖЭЛТЭД АГАДА ЕРЭБЭ

Монгол Арадай Республикын хүдөө ажахын мэргэжэлтэд — гүрэнэй Чойбалсанай нэрэмжэтэ университедэй һүүлшын курсын студентнэр Агын округто ерэбэ.

Тэдэнэр хүдөө ажахын түрүү дүй дуршэлтэй, илангаяа малай үүлтэр һайжаруулха хүдэлмэри эмхидхэлгэтэй танилсаха зорилготой юм.

Д. Жапхандаев.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, заместителя редактора — 32-74, отв. секретаря — 27 37 партийной жизни, сельского хозяйства — 47 59, пропаганды и переводов — 35-14, культуры и быта, промышленности —34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67 бухгалтерия 37 32 Для междугородных переговоров — 16.

Н—00793. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. № 3306.